

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

B. ulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sírgöncym: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banivat több

Otthon-avatás.

Az aradi iparostársadalom nemes ambíciója és áldozatkészsége előtt kell e helyen megköszönnünk a tisztelet és nagybecsülés zászlaját. Ma este avatták fel az aradi iparosság által létesített Iparosotthont és ezzel a minden időkben összetartó aradi iparosok, mintegy családdá váltak, amelynek tüzhelyén a szeretet és megértés lángja lobog.

Nagyszerű, szinte csodálatos teljesítmény az Iparosotthon létesítése. Most, amikor ezer és ezer akadályok tornyosulnak a megsanyargatott iparosság létért való harcában és amikor ebben a harcban számosan esnek el, mert meggyengített erejükkel képtelenek az akadályokat elhárítani; az aradi iparosok otthonot létesítettek, hogy egyetlen családként, mindnyájan egymásért küzdjék meg azt a harcot, amely ennyi erőt mutatva, biztos győzelemmel kell, hogy végződjék.

Az aradi iparosságot, ép úgy, mint az ország iparostársadalmát, súlyosan nyomják a túrheterlen adók, a konjunktúra nélküli gazdasági élet, a vállalkozási kedv hiánya és minden, ami velejárója a helytelen gazdasági politikának. Szomorúan kell látnunk ennek a helyzetnek a következményeit. Látnunk kell, hogy hónapok óta alig kérnek iparengedélyt, de mire való is volna, kinek volna kedve ipari üzemet létesíteni, amikor egymás után csukják be műhelyüket azok az iparosok, akik munka hiányában, a túrheterlen terhek miatt képtelenek fizetni munkásikat. A panaszok, pusztába kiáltott hangok voltak, az erő, amely a helyzet javításáért pazarolódott, csak az agóniát hosszabbította, de nem vivott ki semmit.

Ezek a meddő harcok mindig belefulladások az ugynevezett illetékesek nemtörődömségének mocsarába. A hiábavaló küzdelmeknek, be kell valianunk, bizonyos szempontból okai voltak maguk az iparosok is. Sohasem tudtak fellépni eléggé egyöntetűen, sohasem tudták olyan erőssé hangolni panaszuk szavaikat, hogy meghallják azok is, akik eddig süket fülekkel és lehunytt szemekkel fogadtak minden segítségkérést. Nem volt meg az erő és egyöntetűség ahhoz, hogy megértessék odafenn, hogy az iparosság érdeke, az iparosság jóléte: az ország érdeke és jóléte.

De most biztató erőt mutat az aradi iparosság. Olyan erőt, amely példaképpen kell, hogy álljon az ország iparosai, kereskedői és egyéb gazdasági intézményei előtt. Erőt mutatott, mert meg tudta csinálni az iparosok Otthonát, amely a mai megnyitásával olyan perspektívát tárt elénk, hogy bizalommal tekinthetünk az iparosok jövője felé.

Az aradi iparosotthon működése nem csupán kedélyes összejövetelekben fog megnyilvánulni. Hiszen a legfontosabb tervek között szerepelnek a kulturális előadás-sorozatok, könyvtár létesítés, a segélyre szoruló iparosok támogatása; ezek mind olyan dolgok, amelyek csak az erkölcsi, kulturális és anyagi erejét növelik az aradi iparosoknak. De maga az a tény, hogy ebben az otthonban mindenkor összejövetelnek az iparosok és minden politikától függetlenül, elmondhatják egymásnak tapasztalataikat, elpanaszolhatják sérelmeiket, ez maga is erőt jelent, mert viláddá teszi az összetartást és egységes akarattal, összetartással meg lehet dönteni a poklok kapuit is.

Goga visszatér a politika küzdőterére.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Politica szerint Goga Octavian barátai megcáfolják, hogy a volt belügyminiszter visszavonulna a politikai élettől. Goga most emlékiratain dol-

gozik, amelyek a háború utáni belpolitikai eseményekkel foglalkoznak és szenzációs részleteket hoznak napvilágra. Ősszel a volt belügyminiszter ismét visszatér a politikai élet küzdőterére.

Bratianu végleg szakított Averescuval.

Ujra felmerült a terv a nemzeti-parasztpárttal való megegyezésre. — Maniu Gyula nagyérdeklődéssel nyilatkozata.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kormány és a nemzeti-parasztpárt között az utóbbi napokban ismétleten megindult tárgyalások tehát még nem végződtek teljes fiaskóval, amilyen formában azt az ellenzéki sajtó beállítani igyekezett, bár Maniu erősen hangsúlyozza, hogy törhetetlenül kitart eredeti követelése mellett. Mindazonáltal — hír szerint — sok remény van arra, hogy a két párt közötti megegyezés kérdése valószínűleg még az őszi ülés előtt megvalósulhat. Legalább is ezt a feltevést bizonyítják a belpolitika mai eseményei és Bratianu Ionel kormányelnök nyilatkozata is, aki a Cuvantul munkatársa előtt megismételte kormányrajutása napján tett kijelentését a néppárttal szemben, azonban ezúttal már a következőket toldotta hozzá:

— Averescu tábornokkal minden kísérlet hiábavaló. Bármit is tehet már a tábornok, csak hasztalan erőlködés lenne, mert nincs rá esélyesség, hogy én valamit is kezdhetnék vele. Ismeretes dicsőre kijelentésemet túlzottan értelmezték, noha én csak a tisztesség visszavonuláshoz segítettem hozzá.

Kétségtelen, hogy ezzel a kijelentéssel szemben minden kontempláció csak feltevés lehet, de viszont kétségtelen az is, hogy ebből a kijelentésből már egy új politikai kép: a nemzeti-parasztpárttal való megegyezés kontúrjai bontakoznak ki. Bárhogyan is értelmezzük azonban a kormányelnök kijelentését és bármint is alakuljon a helyzet: a dolgokkal szorosan összefüggő körülmények máris pozitívumot mutatnak a nagyfontosságú kérdésben. Hiszen mi sem bizonyítja leginkább ezeket a feltevéseket, minthogy Averescu tábornok maga is belátta helyzetének tarthatatlanságát és pártja csüörtörőki választmányi ülésén bejelentette, hogy hosszabb időre külföldre megy üdülni s előreláthatólag csak késő ősszel tér vissza. Vagyis, amikor már beérkeztünk a főszezonba s amikor már elintézték nyertek a főbb politikai kérdések. Viszont pedig nem képzelhető el, hogy Averescu kegyvesztettségével a kormány már lemondott volna a nemzeti-kabinet gondolatáról. Attól függetlenül, hogy ehhez az elhunyt királynak, majd a régens tanácsnak tett ígérete is lúzi Bratianu, a kormányelnök volt az első, aki egy esztendővel ezelőtt a legélelkebben követelte egy nemzeti összetételű kormány alakítását. Mivelhogyan pedig ezt most mindenáron keresztül óhajtja vinni, mi sem természetesebb, minthogy első-sorban is az ország felkészültségében és erőben második pártjára, a nemzeti-parasztpártra épít. Az első lépések kudarcra — különben sem szokatlan jelenség a politikában — csak még jobban megerősítették Bratianu akaratát s hogy ez a kérdés — bármilyen áldozatok árán —

most már valószínűleg a közeli békés megegyezés keresztútjához ért el.

Szorosan összefügg különben még ezzel a kombinációval az a körülmény is, hogy a kormány párt az optálás következtében megüresedett kerületek egyikében állít csupán jelöltet, viszont az sincs kizárva, hogy mindet átengedi az ellenzéknek, miután Titulescu külügyminiszter egyelőre semmi hajlandóságot nem mutat arra, hogy pártközi harc homlokterébe kerüljön. Ebben az esetben — írja a Cuvantul — a néppárt és a nemzeti-parasztpárt fogja felvenni egymással szemben a harcot. Miután azonban most már láthatólag változott a helyzet, a kormány már nem a néppárt, hanem a nemzeti-parasztpárt jelöltjeit fogja támogatni, ami kivívja abból a körülményből is, hogy az illető kerületekben a nemzeti-parasztpárti vezetők a legteljesebb szabadságot élvezik a máris megindított korteskedés tekintetében. Mindezek — ismételjük — még nem valóságok, de már több, mint feltevések s a pillanatnyi helyzetből joggal lehet következtetni arra, hogy a kormány és a nemzeti-parasztpárt közötti megegyezés most végre mégis csak elkövetkezik.

A bucaresti-i köröknek emez optimisztikus feltevéseit ugyan nem mindenben támogatják a nemzeti-parasztpárt köréből eredő hírek, de hát a politikában soha semmit sem lehet előre tudni.

Maniu Gyula, a nemzeti-parasztpárt elnöke különben ma délelőtt Clujon keresztül badacsony birtokára utazott. A pályaudvaron a nemzeti-parasztpárt clujli tagozatának vezetősége és az újságírók várták a pártvezért. Maniu Gyula tudósítónk előtt a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Egyáltalán nem fáradtam el az utóbbi hetek izgalmas és jelentőségteljes harcától. Most meglátogatom családomat, aztán pedig Vaida Sándor birtokára utazom, ahol régi barátommal és fegyvertársammal együttesen kidolgozzuk azt a haditervet, amelyet már kora ősszel végre akarunk hajtani. A liberálisokkal nincs semmiféle megegyezés és nem is lesz, hacsak Bratianu nem fog engedni merev álláspontjából.

Követeljük a parlament feloszlását és új választások megtartását. Ami az új közjogi rendet illeti, megmaradunk a már felolvasott, ismert nyilatkozatunk mellett. A régens tanácsal való személyes viszonyom sokkal jobb, mint azt a liberálisok hangoztatják.

Külpolitikai kérdésekben az ellenzék és a kormány között teljes az összhang. Kora ősszel erős parlamenten kívüli akcióra van kilátás, amely természetesen a törvényes keretek között fog mozogni.

Világkatasztrófa évfordulóján.

Tizenöt esztendővel ezelőtt borzalmas módon pusztult el a Titanic. — Az óceán hajóóriása és az uszóhegy rettentő karambolja.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Most mult el tizenöt éve, hogy az Atlanti-óceánon uszó jéghegybe ütközött s elmerült 1513 utasával együtt a Cunard Line hajóóriása, a Titanic. A világ sok fényes nevének viselője szállt alá az 5500 méternyi mélységbe, köztük Astor, az amerikai dollárkirály és Stead angol író és békebarát. Voltak kevesen, akiket megmenthettek a mentőcsónakon s köztük volt Astor szép fiatal felesége is. A hajó tisztikara a legnemesebb tengerészahagyományokhoz méltóan viselkedett s máig nem egy szálig elpusztult. Csak egy Ditmar Pitmar nevű kapitány került a megmenekültek közé. Most is él a kanadai Vancouverben s ott mondotta el a katasztrófa való emlékezéseit a Winnipegben megjelenő Kanadai Magyar Újság levelezőjének. Ezeket mondottja:

— 1912. április 10-én délelőtt hagyta el a Titanic Southampton kikötőjét és elég kedvező időben egyenesen Newyorknak tartott. Az ut harmadik napján az idő hűvösre változott, köd szállt le, de a hajó változatlan sebességgel haladt előre mert utjának célja egy új sebességi rekord felállítása volt, melynek díja a „kék szalag.“ Ezt a kék szalagot mindenkor a legsebesebb járatu hajó kapja. Eljel fél 11 órakor az óriási hajótesten egy könnyű lökés és horzsolás jeleit figyelték meg. A gépek egy pillanat alatt munkát szüntettek; sürgős-forgás a parancsnokt híd körül, a még fenn lévő utasok között nyugtalanság, a sötétség átláthatatlan . . . majd a köd kissé tisztul és a hajótest mögött egy fehér uszó mezőt, jéghegyet látnunk. A kétes bizonytalanságot a rémes katasztrófában való bizonyosság váltotta fel. A Titanic egy jégmezőbe futott, mely testét hosszában, a parancsnoki hidig kettészelte. A hajó tehát el volt veszve. A nyugtalanság percről-percre fokozódott. Az utasok a folyosókra, majd a fedélzetre tödültek fel, kétségbeesett arccal: sokan kétségbeesetten ajaveszékelték, némelyek fenyegető magatartást tanusítottak. A fedélközön pánik tört ki, melyet csak a matrózok erélyes fellépése tudott nehéz munkával fékeltartani. A mentőcsónakok vízrebocsátása keveset használt. Az első négy mentőcsónak már üzembehelyezésének első perceiben elmerült. Nemcsak mert tulzsufolt volt, de mert már előzőleg a vízbeugrók tömege ránszerűen kapaszkodott beléjük és elsüllyesztette őket. A mentés munkáját nemcsak a nagy sötétség, de a hajó fedélzetének a víz színétől való távolsága májdnem lehetetlenné tette. Az akció maga, példászerűen ment végbe. Osztály- és rangkülönbség nélkül, elsősorban a nők és gyermekek kerültek a mentőcsónakokba. Közben legghajmeresztőbb jelenetek játszódtak le. Némelyek imára kulcsolták kezüket, mások örülten ajaveszékelték és rohantak össze-vissza, amerre segítséget reméltek: egyesek pénzt, vagyont, gazdagságot igérték a megmentésükért, ezalatt pedig a hajó zenekara templomi énekeket játszott . . . köztük azt a magasztos áhitatu zsoltárt, mely így kezdődik: „Közelebb Tehozzád nagy Isten!“ A kapitány a parancsnokt hidról a legprecízebb parancsokat a legtökéletesebb hidegvérűséggel osztotta. A Marconi-állomás szünet nélkül kért segítséget . . . de a menthetetlen hajótest tisztán és érezhetően fordult féloldalra: Éjjel egy órakor a süllyedés — a vég — már tisztán látható. A fedélzet teljes negyvenöt fokra hajolt, míg a hajó hátulja májdnem nyilgyenesen emelkedik a levegőbe. A világítás teljesen felmondta a szolgálatot, a sötétség pokoli . . . a gépezet meglazul . . . a kazánok robbannak és repülnek a levegőbe . . . a zaj őriítő s a halállal küzdők ordítása és ajaveszékélése még elviselhetlenebbé teszi. Rövid idő után egy óriási nyelészerű vízbugyborékolás és a Titanic elmerül.

Holt pontra jutottak a konkordátumtárgyalások

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A konkordátum tárgyalások újból holtpontra jutottak. A szerződés aláírása semmiesetre sem következhetik be a parlament megnyitása előtt.

Magyar színtársulat Bucurestiben

Amikor a bucuresti-i nemzeti színházban a közönség a magyarokat éltette. — A pénztáros megszökött és az igazgató két hónapig ült az adósok börtönében. — Érdekes kulturhistóriai esemény hatvanhat évvel ezelőtt.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i szerkesztőségétől). Nemcsak Erdélyben, de még Bucurestiben sem emlékezik ma már senki arra, hogy hatvanhat évvel ezelőtt egy vállalkozó szellemű színházigazgató Kolozsvárról, az egész társaságával együtt, felrándult Bucurestibe és ott két héten keresztül a román nemzeti színházban opera és népszínműelőadásokat tartott. Koos Ferenc, a hatvanas évek bucuresti-i református lelkésze az „Életem és emlékeim“ című memoirjában mondja el ennek az érdekes bucuresti-i vendégszereplésnek a tragikomikus történetét.

Megérkeznek a színeszek.

Hatvanhat évvel ezelőtt még nem vezetett vasut a Prahova völgyében és aki Brassóból Bucurestibe készült, az el kellett szánja magát egy négynapos kocsijutóra. A brassói szekerések közvetítették annak idején a forgalmat. Predeálig még valahogyan rendben volt az út, de onnan kezdve nem volt még országút, sem és a brassói szekerések torony irányában vágtak neki a világnak. A Prahova patak mutatta mindenütt az utat és a szekerek többnyire a patak sekély vízében hajtottak. A predeáli vám az első stáció. Itt a vámház még akkor csupán két kis fakunyhóból állott és az utasok egy fapriccsen tölthették az éjszakát. A következő állomás Sinaia volt. Akkor természetesen még hire-hamva sem volt a mai előkelő nyaralótelepnek. A sinaia-i kolostor nyújtott menedéket az utasoknak akkoriban. Ez a kolostor még ma is fennáll, ma ott van a nyaralótelep közepén. A kolostor körül három méter magas védőfal áll, úgy látszik akkoriban szükség volt arra, hogy a kolostorok is vászzerűen legyen megerősítve. Sinaiatól Bucuresting már könyvebb volt az út. Az uton félméternyi magasságban állott a sár és ezért a szekerések mindig utakat vágtak maguknak a mezőkön és így az út gyakran már száz méter széles is volt. Ilyen szép szeker-út után érkezett meg Havi Mihály színigazgató uram Bucurestibe.

Nincs pénz a szekereseknek.

A tíz szekér megállt a református lelkész hivatala előtt és Havi színigazgató tudtára adta Koos lelkésznek, hogy a szekereseknek száz aranyat kell fizetni, viszont neki egyetlen megveszékelt pénztárosa sincs. — Koos lelkésznek sikerült aztán délutánig a száz aranyat felhajtani. Egy „irgalmatlan szívű“ görög uszoras adott kölcsön száz aranyat egy száztíz aranyról szóló váltó fejében. A tíz arany egy hónapra szóló kamrat volt. A váltót kökösi Benke József cipésmester és Kovács István puskaműves írták alá. A román nemzeti színházban tartották az első előadást Hunyadi című darab volt műsorom. A nagy színház teljesen megtelt. Erre az érdekes előadásra teljes számmal felvonult a bucuresti-i magyarság, ott voltak az előkelő bojárok, a kereskedők, a görög nagykereskedők. Az előadásnak nagy sikere volt. Koos Ferenc ezt írja az emlékirataiban erről az előadásról:

— Amiért annyit küzdöttem, fáradoztam, hogy a magyar névnek tiszteletet szerezzek a bucurestiek előtt, imé most előttem állott. Tapsolt a közönség apraja-nagyja s felhangzott: Éljen a magyar! Oh, ha mindig úgy maradt volna . . .

Meoszökök a pénztáros.

A bucurestieknek minden új volt, amit a kolozsvári színeszek produkáltak és az előadásokat felt házi nézte végig. A száz aranyról szóló váltót hamarosan vissza lehetett váltani és Havi igazgató uram már előre dörzsölte a kezét, nagyon jó reményei voltak. De az is igaz, hogy egészen elsősorú társulatot verbuvált össze. Ott volt a társulatában a „hires“ Füredi, a Népszínház volt tagja, Hollósy Kornélia, Kájzerné, Jekelfalusi, Stöger Ferenc, a Doppler testvérek, akkoriban

ezek mind márkás nevek voltak . . . De egy szép napon, mint a derült égből a menny csapás jött a hír, hogy a pénztáros a teljes tétellel megszökött. Hogy ki volt ez a szivtelen ember, hogy otthagytott az idegenben egy magyar színészcsapatot minden krajcár nélkül, nem lehet tudni, mert Koos lelkész az emlékirataiban nem írja ki a nevét, csupán Mir . . . névvel jelöli a hűtlen embert.

Az adósok börtönében.

Erre a hírre az összes hitelezők megrohanták az igazgatót. A szállodás, a vendéglős, a színházbérlő mind követelték a pénzüket és mert a szegény igazgató nem tudott fizetni, ezért széthordozták a diszleteit, a zeneinstrumentumait, a partitúrákat, úgy, hogy utabb előadást sem tudtak tartani és bekövetkezett a csőd. Az osztrák konzulátus az adósságok fejében lefoglalta a még megmaradt ingóságokat, de mivel annak elárverése után még mindig maradt egy csomó adósság, ezért Havi színigazgató uram a konzulátusi dultyiba került. Két hónapig volt az adósok börtönében, míg annyi pénzt tudott Erdélyből összekunyorálni, hogy a konzulátus szabadon engedte.

A társaság többi tagjai pedig egyenként, vagy kisebb csoportokban szépen gyalogszerrel megindultak Brassó felé . . . De e csufos anyagi kudarc dacára is, ez a színészcsapat jó emlékeket hagyott hátra Bucurestiben, mert két évvel később, amikor Bucurestiben is megalakult az olasz Opera, két tag Havi uram társaságából, Stöger Ferenc és Hollósy Kornélia leszerződtek az olasz Operához és éveken keresztül bálványai voltak a bucuresti-i közönségnek.

„Éljen a magyar!“

Koos Ferenc emlékiratainak ezt a fejezetét így zárja le.

Tagadhatatlan, hogy a magyar opera- és színészársulat Bucurestibe tett kirándulása a pénztáros megszökése következtében anyagilag balul ütött ki. Ez azonban a társulat érdeméből semmit sem von le. A bucuresti-i román lapok az előadásról legtöbbször nagy elismeréssel írtak, a közönség, míg a pénztáros azt a ballépést nem tette, tömegesen látogatta a színházat. Ők voltak azok, akik Reményi Ede hegedűművész előtt az utat egyengették. Kétnél 1867-ben Plotényi Nándorral Bucurestiben megjelent, művésztének hatalmával elragadta a románokat és diadalra juttatta náluk a magyar név iránti tiszteletet.

Vajjon mikor fog megint a bucuresti-i nemzeti színházban, elhangzani a tapsoló és lelkesdő román közönség részéről az „Éljen a magyar!“?

— Oradea (Nagyvárad) új polgármestert kapott. Oradeáról (Nagyváradról) jelent tudósítónk: Oradea (Nagyvárad) városnak tegnap óta ismét polgármestere van, amennyiben a kormány dr. Egrý Gergely ottani ügyvédet nevezte ki a három jelölt közül polgármesternek. A kinevezés nagy meglepetést keltett Oradeán (Nagyváradon), egyrészt teljesen váratlan volta miatt, másrészt azért, mivel dr. Egrý kinevezésére senki sem számított. A jelölt közgyűlésen ugyanis a legtöbb szavazatot dr. Bucico Coriolan, a város volt polgármestere kapta és sorrendben következett utána dr. Egrý Gergely és dr. Rozván Jenő. A szavazattöbbségtől eltekintve, dr. Buciconak azt is előnyére lehetett elkönyvelni, hogy a liberálistáknak évek óta vezető tagja. Így tehát annál nagyobb feltűnést keltett, hogy Oradea (Nagyvárad) új polgármestere dr. Egrý Gergely lett, aki mindig a nemzetipárt vezető tagja volt.

Kifosztottak egy erdélyi bányát.

A bányapénztáros furfangos módon lopott el 370.000 lejt a társulat Wertheim-szekrényéből.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Nem mindennapi ügyességgel végrehajtott, nagyarányú sikkasztás tartja izgalomban a csikmegyei Balánbánya községet. Prerau Sándor pénztárnok anyafurt módon elsikkasztott az ottani Phönix rézbánya pénztárából 370.000 lejt és azóta nyoma veszett.

Prerau Sándor, akl mindössze 27 éves fiatalember, a Phönix-cég nagybányai központjának volt alkalmazottja, ahonnan a tulajdonosok — Veiser Ottó és fia — a tavasszal Balánbányára küldték le és rábízták az ottani bányapénztár kezelését. A fiatalember néhány hónapot töltött el új pozíciójában és ez idő alatt kifogástalanul végezte el teendőit, úgy, hogy hivatalnoktársai teljes bizalmát és megbecsülését érdemelte ki. Körülbelül másfél hónappal ezelőtt ismét a központban lehetett szükség az ambiciós fiatalemberre, mert a cégfőnökök visszahelyezték Nagybányára. A napokban Molnár János balánbányai igazgató-főmérnök egy Veiser Ottó aláírásával ellátott táviratot kapott, amely arra utasította őt, hogy bizonyos üzleti ügyekben haladéktalanul utazzék el Bucurestibe. Molnár természetesen azonnal eleget tett a főnöki utasításnak és a legközelebbi vonattal elutazott a fővárosba. Másnap váratlanul Balánbányára érkezett Prerau és Leng Károly üzemvezetőnek egy ugyancsak Veiser aláírásával és a központ pecsétjével ellátott, szabályszerűnek látszó meghatalmazást mutatott fel és előadta, hogy a pénztár kezelésével újra őt bízták meg. Felkérte Lenget, aki ideiglenesen a pénztárosi teendőkkel is meg volt bízva, hogy adja át neki a pénztárt. Leng művezető és Stirling Béla mérnök erre gyanútlanul át is adták neki a pénztárt, amelyben 370.000 lej volt. A következő napon Prerau egy nagy aktatáskával elment a cég kocsián Csikszenttamásra és onnan Karczfalvára, azzal az ürüggyel, hogy szakácsnőt keres magának. Karczfalváról visszaküldte a kocsit és azt mondta, hogy neki el kell mennie Csikszercdára. A kocsit viszont utasította, hogy másnap jöjjön el érte a csikszentdomokosi vasuti állomásra, ahova ő addigra megérkezik. A kocsi azonban hiába várt a csikszentdomokosi állomáson. Prerau nem jött vissza. Erre gyanut fogtak a balánbányai bányatisztviselők és feltörték a Wertheim-szekrényt és megdöbbenve észlelték, hogy az teljesen üres: a pénzkészletet Prerau magával vitte. Azonnal táviratoztak mindenfelé, de máig nem sikerült a sikkasztó Preraunak nyomára jutni.

Közben kiderült, hogy Prerau már régebben végre akarta hajtani ezt a manőverét, amikor még mintegy másfél millió lej volt a bányapénztárban, azonban csak most sikerült neki. Szerencsére közben kifizették a munkásokat Balánbányán, úgy, hogy csak 370.000 lej maradt a kasszában Prerau zsákmanójának. Kiderült az is, hogy a Molnárnak feladott távirat — miként a meghatalmazás is — hamis volt és csak Molnár eltávolítását célozta, mert Prerau attól tartott, hogy ha a főmérnök Balánbányán van, akkor nem tudja tervét végrehajtani.

Prerau 26—28 év körüli, magas, erős fiatalember, haja gesztenyebarna, arca piros és különös ismertető jele az, hogy egyik kezén két ujj hiányzik. A csendőrség szigorú nyomozást indított, de bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a tolvaj pénztárnok kiszökött Jugoszláviába.

— Rekvium Robert de Flersért. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a katolikus templomban rekvium volt Robert de Flers emlékére. A rekviumet a sajtószindikátus rendezte és résztvettek azon a francia követség képviselői, a külügyminisztérium megbízottai és számos újságíró.

"DERBY"

cipőgyár R.-T. fiókja Arad.

Szezonvégi leszállított árai:

Carmen, Bally	vászon cipők minden színben	320 Lej
Carmen	fehér nubuc szandál fonott és pántos cipők	665 Lej
Carmen	lakk divat női cipők	820 lejtől
	Szines női divat cipők	580 lejtől

Csak rövid ideig tart!

Elmaradt Arad tanácsának feloszlatása.

A legfelsőbb közigazgatási tanács csak az ősz elején hozza meg végső döntését. — Robu János dr. hazaérkezett Bucurestiből és nyilatkozott az Aradi Közlönynek.

(Arad, augusztus 6.) Közel hét hét óta — ahogyan mondani szokás — az aradi városházi berkekben egyetlen téma köré csoportosodott minden érdeklődés, minden kíváncsiság. Egyetlen nagy kérdés lógott a levegőben: mi lesz Aradváros tanácsából? Mert hogy a jelenlegi tanács feje fölött megkondukt a lélekharang, az még a be nem avatottak, sőt a laikusok előtt is kétségtelenül világossá és nyilvánvalóvá vált. Gyors egymásutánban megjelent az aradi városházán a belügyminisztérium két vezérfelügyelője — Peter Iulian és Cristea Demeter — s a delegált inspektorok a szokásos, a már az aradiak szemében eléggé ismert recipe szerint megkezdték a vizsgálatot a polgármester, a permanens-bizottság és a városi tanács ellen. Ment minden a maga rendjén, a vezérfelügyelők összegyűjtötték a vádakait, elkészítették jelentésüket, azt felküldötték a belügyminisztériumba és szépen elutaztak Aradról. Most kezdődött azután az igazi várakozás, a felcsigázott érdeklődés. A figyelem Bucuresti felé koncentrált, ahonnan átlag naponta a legkülönbözőbb, megbízhatóbbnál megbízhatóbbnak mondott híradások röpöntek szárnyra az aradi városi tanács sorsa felől. A hírek abban az egyben mind megegyeztek, hogy az aradi tanács feloszlatása kétségtelenül befejezett tény s csak az időpont a bizonytalan, amikor ez a feloszlatás tényleg meg is történik. Közben telt-múlt az idő, de a döntés egyre később. Ekkor kezdődött el aztán igazán a kombináció. Tippeltek, találgattak a beavatottak és a kevésbé beavatottak egyaránt. A jólinformáltak már arról is tudtak, hogy a feloszlatás meg is történt s csak bizonyos személyi kérdések késleltették a miniszteri döntés publikálását. Ezeket a szállongó híreket aztán még inkább megerősíteni látszott az a tény, hogy tíz

napnál ezelőtt Robu János dr. volt polgármester, akit az egész város máris a majdan kinevezendő átmeneti bizottság elnökének tekint, meglehetősen váratlanul Bucurestibe utazott. Újult erőre kaptak a tippelők s lassan-lassan az a meggyőződés kapott lábra az érdekelt körökben, hogy most már elérkezett az utolsó felvonás s bizonyára Robu János dr. hozza magával a feloszlató végzést és az interimár-bizottság kinevezését. Mára aztán az eddig portált hírek mind csak kombinációknak bizonyultak. Ma reggel ugyanis visszaérkezett Aradra Robu János dr., aki a következőkben oszlatta széjjel az eddig szállongó híreket:

— Az aradi városi tanács sorsáról még nem történt döntés — mondotta Robu János dr. — Előrebocsátom, hogy én nem is a tanács miatt utaztam Bucurestibe, hanem ott a nyugdíjasok inkuadrálási ügyét és több más ügyet kellett elintéznem. Mostani visszautazásom előtt azonban érdeklődtem az aradi tanács sorsa iránt is és a legkompetensebb helyről azt az információt kaptam, hogy a legfelsőbb közigazgatási tanács még nem foglalt végleges állást ebben a kérdésben. A tanácsra és a tanács ügyében lefolytatott vizsgálatra vonatkozó akták a közigazgatási tanács referensének kezében vannak. Most azonban megkezdődtek a nyári szabadságok és a közigazgatási tanács tagjainak nagyrésze már szintén szabadságon van. Így nem tarthatott ülést, hogy az aradi tanács sorsáról döntsön. Információm szerint azonban mielőtt befejeződtek a szabadságok, a legfelsőbb közigazgatási tanács elsősorban Arad tanácsának az ügyét veszi tárgyalás alá.

A nyilatkozat nyomán most már bizonyos, hogy augusztus végéig, amíg a szabadságok tartanak, aligha lesz döntés az aradi városi tanács ügyében, amelynek eszerint a feloszlatása csak szeptember első napjaira várható.

SCHMIDTHAUER-Igmándi keserűvíz reggeli előtt fél pohárral langyosan használva megtisztítja a szervezetet a belekben képződő rothadós anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felfrisíti a vérkeringést, megelőzi az érlemezésedés és az öregégi elváltozások kifejlődését. ▲▲▲▲▲

A Szent Rókus lábsó rendbe hozza a lábat!

A Szt. Rókus lábsóból egy csekély mennyiséget meleg lábvízben feloldunk, nyerünk ezáltal oxigénnel telített vizet, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fájós lábra, megszünteti a kinezásokat, melyeket a cipő szorítása okoz. Elmulasztja a lábizzadást s az avval járó kellemetlen szagot. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemet és bőrkeményedéseket elannyira, hogy azok kés vagy beretva nélkül eltávolíthatók.

Egészen biztos, hogy a Szt. Rókus lábsó a legelhanvagoltabb lábat is ujja alakítja annyira, hogy a szűk, sőt új cipő olyan kényelmes lesz, mintha évekig hordta volna. Járkálhat amennyit akar, állhat egy helyben órákig a fáradtság vagy fájdalom legcsekélyebb jele nélkül.

Ára 45 lei.

Kapható minden gyógyszerárban. Ha nem kapná, forduljon a főlerakathoz:

Rozsvay gyógyszerár Arad

Eredeti csakis zöld csomagolásban! 4185

Menekül

a magyar lakosság Burgenlandból!

A schattendorfi per esküdtszékének elnöke már harmadik hete nem mer hazatérni lakására. — A bécsi véres forradalom utórezgése.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A július 15-iki véres események parázsa még mindig izzik a hamu alatt. A schattendorfi per esküdtszékének elnöke, Teger János tisztviselő már harmadik hete nem mer hazatérni lakására, amely Bécs XXI. kerületében van és amelyet a tüntetők július 15-én megtámadtak és összeromboltak. Egy másik esküdt, Stauer János már szintén harmadik hete bujdosik, mivel a kommunista lapok által felizgatott szomszédok megfenyegették, hogy meggyilkolják.

Burgenlandból is olyan hírek érkeznek, amelyek komoly aggodalomra adnak okot. A schattendorfi események következtében a polgárság, főként a földbirtokosok és a háztulajdonosok szinte menekülésszerűen vándorolnak ki Burgenlandból. A napokban öt schattendorfi gazda érkezett Sopronba, ahol megbízták egy ottani ügyvédet, hogy burgenlandi birtokaikat adja el, mivel magyar területen, Ágfalván, Bánfalván, illetőleg Sopronban akarnak letelepedni. Elhatározásukat avval indokolták meg, hogy ők és hozzátartozóik, anélkül, hogy valaha is politizáltak volna, a szociálisták részéről olyan fenyegetésekben részesültek, hogy komolyan veszélyeztetve látják személyi és vagyoni biztonságukat.

Számos más földbirtokos és háztulajdonos is áruba bocsátotta burgenlandi birtokait, mivel Magyarországon akarnak letelepedni. A szociálista agitátorok uszító munkája, nemcsak hogy nem csökken a július 15-i bécsi vérengzés óta, hanem állandóan élesebb formákat ölt.

Aradváros fájdalmas bucsuja Monay Ferencről

A város katolikus társadalmának igaz szeretete kísért új útjára a Rómába távozó aradi plébánost.

(Arad, augusztus 6.) Most pergett le talán egy esztendő az Idő homokóráján azóta, amikor Aradváros katolikus társadalmának szeretetteljes ünnepre gyűlt össze: egy lelkipásztor ezüstmiséjére. Dr. Monay Ferenc mondta el ezüstmiséjét és a hívek ezrei körülövező, ragaszkodó tisztelettel, szeretettel, megható módon nyilatkoztak ki, hogy a lelkék megerősítőjét, a szívekbe reménysugárt csöpögtető, nemesszavu szentéletű férfiut hogyan tanulták meg hosszú évek során megszeretni és mélyen szívébe zárni. És most szívekbe markolóan fájdalmas még le is írni ezt a szomorúságos mondatot: dr. Monay Ferencet elszólítja Aradról a kötelesség parancsszava; a hívek tömegeinek feléje szálló ragaszkodó áhítata sem volt elegendő kötelék arra, hogy végleg Aradhoz kösse Aradváros plébánosát. Dr. Monay Ferenc távozik Aradról és vele együtt elhagy bennünket egy olyan mélységeshitű ember, aki szinte áthidalhatatlan irt hagy maga után. Főforrása volt a jóságnak és megértésnek és ezt a kettőt áldólag hintette el a lelkékben.

ahol azok kemény hittel állították alapot, hisz az aranyszavu lelkipásztor oltotta be oda. Egyetlen enyhe vigasztként csak az hegeszté a sebet, hogy érdemeinek elismerése és nagykonceptióju tudásának értékelése idézi elő távozását. A rend római generálisa a római Szent Péter-templomba rendelte Monayt, ahol a nemrégiben kinevezett Pásziny Bonaventura rendfőnök örökébe lép, mint apostoli gyónató s az örök városban képviselője lesz az erdélyi minoriták érdekeinek. Ennek a kitüntetett megbízatásnak tudata áll a mély fájdalommal szemben és örömteljes büszkeséggel párosult szomorúság bocsájtja útjára dr. Monay Ferencet, Aradváros plébánosát, akinek aradi állásába Arad régi ismerőse dr. Lakatos Ottó kerül vissza Aiudról (Nagyenyedről.) Monay Ferenc dr.-tól meleg, szeretetteljes ünnepségek közepette vesz bucsut Aradváros katolikus társadalmára, amely őszinte ragaszkodással mond fájdalmas bucsut a jövő héten távozó nemes lelkipásztorának.

Művészet.

Az első Beregi-est.

Kerzer: Morfium.

Gongütés. A páholyok mélyéről ideges suttogás röppen elő, átsuhan a földszintre, ott lágy zsongásba torkollik, melyet elnyel az erkély moraja. Mindenünnen kitágult pupillák szegződnek a színpad felé és lesik a művészt, a világhírűt, a drámat, az izgalmakat. Felfrebben a függöny. Pillanat, áhítatos csend, melyből úgy robban ki a zúgó taps, mint fékezhetetlen elementáris áradat. S ott áll az ünneplő, a művész, a mester, Beregi Oszkár. Arad közönsége meleg szeretettel köszöntötte Beregit.

Sok-sok esztendő távlata után úgy tűnik, hogy Beregi ugyanaz a pathétikus alak, deklamálásában erőteljes, fokozataiban lendületteljes, mint azelőtt, de talán a belső dinamikára több súlyt fektet a megjátszásában, a játék hevületénél könnyen átcsapó és mindenütt a lehiggadt átgondolás jelei látszanak most is. Kerzer tránydarabjának fojtó levegőjét azzal a művészettel hozta Beregi, amelyben hiánytalan visszatükrözése van a műjelszavának és az alak minden megrázó szenvedésének. Beregi olykor-olykor annyi erővel hasított belénk, hogy szavai nagyon mélyre szaladtak, vérszínűen igazak voltak. Éhnyyszerű művészete mellett Harmath Jolán igyekezett méltó partner lenni. Sok valódi hanggal adott aláhuzott hangsúlyt a nő szerepének. Két kis figura: Gergely Lajos és Várady Rezső kezében jők.

A ma esti forró hangulatu színházi estén tapasztaról és sikerről irni banalitás. Minden néző lelkében ott izzott az est művészeti lényege, mert Beregi olyan hurokat pendített meg, amelyek élnek és továbbrezegnek bennünk. (S. P.)

* Beregi Oszkár és partnerei. Beregi Oszkár muzsikás, simogató, szívetérintő szavaitól visszhangzottak a ma délelőtti próbán az aradi ódon színpad és a kopott kulisszák. Különös az a szuggesztív erő, ami ezt az embert körülveszi. Él a színpad, ha egy szócska hagyja el ajkait, élnek a tárgyak is körülötte és egymaga betölti a színpadot. A feketén ásitó nézőtérnek játszanak most az aradi színészek és a mester. Beregi partnereit is magával ragadja; jeleneteket látunk és hallunk itt, az első próbán leperegni és ezek a jelenetek tökéletes művészi produkciók voltak. A mester észrevesz bennünket és kedves bohémijára, közvetlen modorára jellemző, hogy azonnal abbahagyja a próbát, lelkesedve jön hozzánk, hogy szavakba öntse partnerei iránti elragadtatását.

— Nem tudom meghálálni másképp partne-

reimnek értékes játékát — mondja lelkesedve, — minthogy arra kérem, tolmácsolja elragadtatásomat. Harmath Jolánról az a véleményem, hogy kiváló és tehetséges színésznő és csak azon csodálkozom, hogy nem egy elsőrangú színháznál játszik, elsőrangú szerepeket. Várady Rudolf és Gergely Lajos szintén olyan kiváló színészek, hogy szinte örömmel tölt el, hogy így vidéki körutam alkalmával ilyen értékekre akadok.

Őszinte elragadtatással mondja el, hogy partnerei pillanatok alatt belelélik magukat szerepükbe és majdnem feleslegesek a rendezői utasítások. De a próbát folytatni kell és ismét felcsendül a művész tiszta, szép beszéde. ... (=)

* Ma este Kisértetek, Beregivel. Ibsen klasszikus drámája, A kisértetek kerül ma színre a nyári színházban, Oswald szerepében Beregivel, aki ezzel az alakításával világnevet szerzett magának még odaát Amerikában is. Beregi eme szereplésének jellemzésére nehezen találánk szavakat. A művész csodálatos tehetségének minden kvalitása felszínre jut ebben a darabban és felejthetetlen emlékeket ajándékoz a nézőknek. A világsajtó, mint a legnagyobb Oswaldot ünneplte. Az anyát a kiváló Novák Irén, Reginát Harmath Jolán, Engstrandot Gergely Lajos, a lelkészt pedig Várady Rudolf alakítja. A tegnapi esti tomboló siker Beregin kívül nagy részben a pompás előadásnak is szólt. Az elővételből itélve ma pótszékes ház fogja ünnepelni Beregit.

* Hétfőn Beregi bucsuja: Kuruzsló. A közönség köréből megnyilvánuló osztatlan óhanak engedve, Beregi Oszkár még holnap, hétfőn este is fellép Aradon. Földes Imre világsiker aratott Kuruzslójának a főszerepét játsza el, amely a művész egyik legkedveltebb és leghatásosabb szerepe. A cluji (kolozsvári) előadáson olyan ünneplésben részesítették Beregit, amelyhez fogható még nem látott Janovics színháza. A nagy személyzetű igénylő darab többi szerepeit a kitűnő timisoarai (temesvári) színészek és néhány aradi vendég játsza. Jegyek már kaphatók.

— Hogyan szökött el Leon Daudet Franciaországból. Párisból jelentik: Leon Daudet, a francia royalisták ismert és hírhedt vezére, aki jelenleg már Belgiumban tartózkodik, elmondta az Action Française belga munkatársának szökése történetét és megemlítette, hogy öt hétig valóságos kalandoréletet élt a vele együtt hamis telefonutasítás alapján ki szabadult másik francia royalistával, Delerrel. Daudet három-négy hétig marad Belgiumban és ez idő alatt irodalmi munkásságát fog kifejteni.

HARRY LIEDTKE és HOLLAY KAMILLA
legszébb filmjei

A HAT WISKOTTENS FIU

Monopol Filmcentrala Timisoara

ma a Marosparti mozgószínházban

Megnyilt a repülőmintavásár Aradon

Ünnepélyes megnyitó a Kulturpalotában. — Aradról csak az Astra és a kötszövőgyár vesz részt a kiállításban. — Filmpropaganda a romániai gyárakról.

(Arad, augusztus 6.) Ma délelőtt valamivel tíz óra után nyitották meg Aradon ünnepélyesen, meghívottak előtt a repülő mintavásárt. Már 10 előtt szokatlan élénkséget lehetett tapasztalni a kulturpalota főbejárója előtt, ahol Pacuraru Brutus, az aradi kereskedelmi és iparkamara főtitkára, valamint dr. Falus és Seracu titkárok fogadták az érkezőket. Pont 10 órakor megérkezett dr. Angel István polgármester, az ipartestület elnöksége Steigerwald Alajos elnök vezetésével, az aradi kereskedőket pedig Adler Andor képviselte. Néhány perccel később megjött Georgescu János prefektus és ekkor Mateescu István kamarai alelnök, mint a kamarák szövetségének tagja, rövid beszédben megnyitotta a mintavásárt. Rámutatott arra, hogy a háború pusztításai után most kezd tulajdonképpen újraéledni az ipar és a kereskedelem és a repülő mintavásárnak az a célja, hogy a romániai ipar termékeit megismerje az egész ország, sőt a külföld is, mert a repülőmintavásár innen külföldre, a Balkánra megy, hogy ott propagandát csináljon a romániai iparnak és kereskedelemnek. Mateescu ezután gratulált a vásár rendezőségének az eddigi sikerekhez és megnyitotta a kiállítást. Ezután dr. Angel István polgármester üdvözölte a rendezőséget a város nevében, majd pedig a szépszámu vendégcsere Pacuraru Brutus főtitkár vezetése mellett megtekintette a kiállítást.

A kulturpalota halljában izléses üvegszekrényekben főleg a gépgyárak gyártmányai voltak kiállítva. Sok szemlélője akadt az aradi Astra-gyár miniatűr petroleumos vagonjainak, valamint a Regia Monopol Statului három szekrényének, ahol a legpompásabb szivarok, cigaretták és dohányok csiklandozták a szemet az üveg alatt. A baloldali folyosót főként a kézműiparosok és diszmitűvesek foglalták le maguknak csaknem egészen. Felülnést keltett, hogy Aradról csupán az Astra-gyár és a Tricotage állított ki, holott más városokat, mint például a szomszédos Timisoart (Temesvárt) egy egész csomó cég képviselte. Az aradi kamara vezetőit ez a tény igen lehangolta és odanyilatkoztak, hogy az aradi kereskedőknek ez a nemtörődömsége csak káros hatással lehet az amúgy is pangó aradi ipari és kereskedelmi életre. A hallt és a kistermet összekötő folyosót a téglagyárak foglalták le és nagy érdeklődést keltett a Basarul Caselor Nationale ruha és kosztüm kiállítása. A kistermet főként a romániai textilgyárak szekrényekéi töltötték meg, csupán középtájt tartkította a vitrinsort a bortermelők, valamint a cukorka és csokoládégyárosok pompás mintakollekciói.

A kiállítás igen tetszett a megjelenteknek, akik azután a nagyterem jobboldali folyosójára vonultak, ahol kiváló hideg büffé várta őket. Különösen nagy keletnek örvendtek a kaviaros szendvicsek, amelyek rövid percek alatt eltűntek az előzőeken tálcaikról, szegyenben hagyva többi, igazán finom és izletes szendvicstársaikat. Vagy jó 20 percig tartott a jó timisoarai (temesvári) sörökkel hűsített tizóraízás és azután a megjelentek bevonultak a lila függönyökkel besötétített nagyterembe, ahol filmelőadás szórakoztatta a vendégeket. Elsőnek az aradi Astra-gyár üzemét mutatták be jól sikerült felvételekben, majd több híres romániai gyár működése pergett le a nézők előtt. A repülőmintavásár augusztus 14-ig marad Aradon, azután vagy tíz erdélyi város meglátogatása után külföldre, Konstantinápolyba, Szalonikába, Athénbe és Kairóba megy.

hogy ott megismertesse a román ipar fejlettségét és kiváló termékeit. A mintavásáron különben a fentebb nevezettek kivül megjelentek Georgescu ezredes, Adam György a Vic-

Bezárják az összes kisebbségi iskolákat.

A pénzügyminiszterium most már kategorikusan megtagadta az államsegély kifizetését. — A kisebbségi vezetők végső elhatározása.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A közeledő iskolaév előtt újból és újból aktuálissá válik az iskolakérdés, amelynek megoldása nem várhat már magára. Az iskolafenntartók, a tanítók és a tanárok óriási erőfeszítést tesznek, hogy a nagyfotosságu probléma megfelelően megoldassék, de keserű sajnálkozással kell megállapítanunk, hogy a kilátások nem a legmegbízhatóbbak és a jövő elé csak nagyon kevés optimizmussal nézhetünk. A kisebbségek vezetői ugyan minden módon arra törekednek, hogy a már tavaly megállapított államsegélyt folyósítsák az iskolafenntartóknak. Nem nagy összeg az a harminc millió lej, mégis valami gyorssegély. A kísérlet ezuttal sem sikerült. A pénzügyi kormány ismét és most kategorikusan kijelentette, hogy a kincstár nincsen abban a helyzetben, hogy a kisebbségi iskolákat államsegélybe részesíthesse. Eddig legalább a remény táplálta az érdekelteket, ezután már ettől az éltetőelemtől is elestek.

Az elmúlt hét elején — mint ismeretes — Bethlen György és Willer dr. a kisebbségi iskolafenntartó egyházak nevében felkeresték Bratianu Vintila pénzügyminisztert, akit arra kértek, hogy utalja ki azt a harminc millió lejt, amit az Averescu-kormány a kisebbségi iskoláknak megszavazott, de az összeg kifizetésére a hirtelen beállott kormányváltozás miatt nem került sor.

Bratianu Vintila meghallgatta előterjesztésüket és ezután azt a meglepő választ adta, hogy a kormánynak annyi pénze sincsen, hogy a már megkezdett iskolaépületeket befejezze, nemhogy államsegélyeket osztogasson. Egy kimutatást vett elő, mellyel bizonyította, hogy ezerszámra várnak befejezésre iskolaépületek, a kormánynak elsősorban tehát ezen költségek fedezésére kell gondolni.

Bethlenék után Hans Ottó Roth járult Bratianu Vintila elé ugyanebben a kérdésben. Megjegyezni kívánjuk, hogy a két kihallgatás nem volt megbeszélve. Hans Ottó Roth sem kapott biztatóbb választ.

Épúgy, mint a magyar iskoláknak, a német iskolák számára sincs pénz — mondotta Bratianu Vintila. Ez a válasz a legkétségbeesettebb helyzetbe hozta a kisebbségi iskolák vezetőit. Tekintve, hogy a kérdés ép úgy érinti a németeket, mint a magyar kisebbségeket, a két kisebbség vezetői érintkezésbe léptek egymással, hogy a továbbiak tekintetében együttes lépéseket tegyenek. Egy újabb eszközhöz folyamodtak. Amikor a kamarában a költségvetési felesleg felosztásáról szóló törvényjavaslat került tárgyalás alá, Willer dr. nyílt ülésen hívta fel a pénzügyminiszter figyelmét arra, hogy a kisebbségi iskolák nem bírják tovább ezt a helyzetet. Nem adományt kérnek, hanem az alkotmányban biztosított jogokat kívánják érvényesíteni, de ezen felül is, joggal kérheti a romániai kisebbség, hogy abból a pénzből, amit adó címén befizet az államkasszába, támogassák intézményeit.

Bratianu Vintila válasza nem késett. Azonnal kijelentette, hogy az Averescu-kormány kitalálása nem volt komoly. A kincstárnak most nincsen erre a célra pénze, hanem türelemre intette a kisebbségeket. A maga idején általános kulturális szempontból megfogja oldani a kormány ezt a kérdést.

A kisebbségek vezetői többizben folytattak tárgyalásokat e kérdésben, végleges határozatot azonban még nem hoztak. Szó van ar-

toria takarékpénztár vezérigazgatója, Nicolescu pénzügyi adminisztrátor, Vigyázó László az Astra-gyár igazgatója, Rácz Gyula textilgyári igazgató, Nasta Victor igazgató, Vancu Octavian gyárigazgató, Adler Andor, Dumitrescu bankigazgató, Virgil Popescu helyettes munkafelügyelő, dr. Tagányi Sándor, dr. Rácz Sándor, Rozvan Pál, Popoviciu Virgil stb., akik valamennyien elragadtatással nyilatkoztak a kiállításról.

ról, hogy együttes küldöttségben felkeresik Bratianu Ionel miniszterelnököt, akinek részletesen feltárják az iskolák elviselhetetlen helyzetét és kérik az intézkedését, illetve intervencióját a pénzügyminiszternél az összeg kifizetésére.

Tekintettel arra, hogy az idő rövid és így mindenre el kell készülni, a tanácskozások során felmerült az az eszme is, hogy a mennyiben nem kapják meg a kincstártól a kért államsegélyt és így az iskolafenntartók nem viselhetik tovább a felelősséget, bezárják az összes kisebbségi iskolákat. Kétségtelen, hogy az elhatározásnak óriási visszhangja támadna, ezért ehhez az eszközhöz a kisebbségek vezetői csak abban az esetben nyulnak, ha más megoldást nem találnak. Ekkor is csak azért, mert más kiút nincs. Nincs, mert alapjában érinti az iskolákat a kérdés. Ha nincs államsegély és nem tudják fizetni megfelelőbben a kisebbségi tanárokat, a tanárok és tanítók roppant gazdasági gondjuk miatt nem tudják teljes erejüket a tanításnak szentelni s így ez magában a tanításban visszaesést hoz, ami viszont maga után vonja az iskolák elnéptelenedését.

Vége a kánikulának?

Ma este zápor hullott a tikkadt földre. — Mennyi vizet fogyasztott Arad a kánikula napjaiban?

(Arad, aug. 6.) A kánikula, amely már napok óta gyötri az izzadó aradiakat, mára kissé alábbhagyott. Ma reggelre felhős égre ébredt a város és megkönnyebbülten felsóhajtottak az emberek:

— Végre kapunk egy kis esőt.

A remény azonban csakhamar eltűnődzett, mert a felhők elvonultak s újra kisütött a nap. Ma azonban mégsem volt olyan forróság, mint az előző napokon, mert ma egész délután mutatkozott ez esniakarás tendenciája. Este hat óra után egy csattanó vilámcsapás előzte meg az esőt, amely hét óra után végre hullni kezdett, valamelyes enyhüléshez a meggyötört szomjazó földre...

A kánikula természetével jár, hogy az emberek sokkal több vizet fogyasztanak ivásra, fürdésre, mint máskor. Ezt a jelenséget még a kávéházak teraszain is érezhettük, ahol a fáradhatatlan pincérek tucatszámra vitték a pohár vizeket a szomjas vendégeknek. Érdeklődünk Kaufmann Kamil aradi gépüzemigazgatónál a kánikulai vízfogyasztásra vonatkozólag. Kiderült, hogy körülbelül ötven százalékkal több vizet használnak el Aradon, mint azelőtt. Így régebben naponta 4500 köbméter vizet fogyasztottak, míg most a forróság alatt 7300—7400 köbméter volt a fogyasztás.

— És bírják a vízművek?

— Hogyne — felelte Kaufmann igazgató — az aradi vízművek napi 14.000 köbmétert tudnak termelni. Sok tartalékunk is van... és a direktor arcáról leolvasható volt, hogy cseppet sem báná, ha a meleg még nagyobb, a fogyasztás még több lenne, ami csak az évvégi mérleg nyereségrovatának kerek számait tenné még kerekébbé és még nagyobbá...

Mint fentebb írtuk, ma a késő délutáni órákban beborult az égboltozat és a tikkasztó hőséget hűs szellő tette elviselhetővé. Előbb távolról, majd közelebből villámlásokakal kísért mennvdörgések hallatszottak és egyszerre óriási csattanás remítette meg az embereket. A Str. Iosif Vulcan (Kazimczy-uccai) fiúiskola villámhárítójába csapott bele a villám. Rövid idő múlva megeredt a jótékony eső, amelyre már régen áhítottak a város lakói, de különösen a gazdák.

Aradiak kedvenc találkozó helye

Budapest legszebb osaládi szállója

„ARLON-szálló“

BUDAPEST, VI., Paulay Ede-utca 52. szám,
az Andrassy-ut és Oktogon-tér közvelen közelében.
Központi fűtés, meleg hideg víz. —: Mérsékelt árak!

H I R E K.

A Charleston halálára.

Amerikai jelentések nyomán adtuk azt a kétségtelenül nagy feltűnést keltett hírt, hogy az amerikai hatóságok az utolsó idők legjobban elterjedt táncát: a Charlestont, mint halálos veszélyt hozó ördögletet betiltották.

Nézd Charleston, ne komédiázz, adj gyorsan hírt magadról. Mondd, hogy nem igaz, hogy mindez csak págalom, téged nem lehet egy-kettőre kiltítani... Vagy talán való az örömhír?... Na, lám-lám, most elszóltam magam, hogy engem bizony nem a részvét szempontjából érdekel esetleges kímülésod, hanem tisztán a felujjongó öröm és boldogság nézőszögéből és az előljáróban elmondottakból csak az a gyanu világlik ki, hogy az egész csupán reklám és az utána való siker öntetszelgése. Mert téled kitelik minden — most már beszéljünk nyíltan, — eloroztad a táncokálból a tánc ritmusos szépségét és ahány újabb hakkugrásba szoritottad az embeftiséget, annyiszor verted arcul a jó izlést is, külön divatot szabtal valami lötyögő szoknya-nadrág alakjában, amely hivalkodva jellemzi magatartásodat a férfi nemmel szemben, valami ördögletet csöppentettél a lelkekbe, mely a szokványos táncördögletnek hatványozottan nagyobb mániát és most aztán rád olvashatom büneid során azt is, hogy gyilkosság is tapad felkedhez. Mát itt aztán, akik kiszabadultak gyüröd szorító öleléséből, azt mondták, hogy „schlussz” és paragrafusba öltöztették halálotat, mint egy közönséges gyilkosét. O tiszteletreméltó Charleston Ófelsége, mert azelőtt ezt a jogcímet öltöztetted, a derek amerikai Jenkik tudják, hogy miért serkentenek gyorsabb távozásra? Sőt mi, akik még túrnék, már mi is tudjuk, hogy miért fogunk némsókára odébbtaszítani.

— Ja persze, most félredobnak, mint egy kifacsart citromot — mondhatod — pedig mennyi boldogságos perc szerzője voltam én, a korlátlan ur — zugalódhatsz — és elfelejtkezel egyről, hogy mindennél van hatalmasabb is: az idők szekerének gyors gördülése, a Divat. Látod, ez az egyetlen, amely állandóan megmarad, míg földi lény gondolkodó agya tisztítás kitalálására képes. És talán most azt is mondhatnám, hogy Charleston ne haragudj, nem tehetsz semmiről, hisz te is közönséges alárendelt vagy, egy fontosabb parancsolónak: a Divatnak, ami miatt most menned kell, mert talán, akit te megfogtál, az gondolni sem tudott volna arra, hogy egykor ki kell lépni abból az ördögletből, ami a té néved viseli, de látod, a Divattal nem bírtál, sőt akaratoskodtál és erősebb akartál lenni annál, aki teremtett és ez volt a vesztéd. A Divat szégy lassan működésbe kezdett, gyanuba hozott, súlyos gyanukba és aztán szégy lassan kímülést ítélt. Menned kell, nem veszed észre, hogy távozással szemközt, keleten valami új fény ragyogása terjed. Ha gavalér vagy és önmagad dal ur, ne várd, amíg mindenki szemedbe kacsog s mint az elhasznált überelhet a szibpiacra dobnak, válaszd a sok szép halálnem között, de hamarosan, tünj el tőlünk is a vén Európából, mert a Divatnak igaza van, ő a nagy ur, aki kimondta a szentencziát rád: elég volt belőled Charleston. Adieu. (s. p.)

— **Katasztrófális földrengés Japánban.** Tokióból jelentik: Japán északkeleti részén katasztrófális földrengés volt. Táviró- és telefonhuzalok elszakadtak, minden összeköttetés megszűnt a földrengés sújtotta ország-résszel. A katasztrófa rengeteg emberáldozatot követelt. Több város elpusztult.

— **Nagyarányu panamát csúházt a ploesti-i városi tanács.** Bucurestiből jelentik: A lasi-i városi tanácsot feloszlatták. — A ploesti-i városi tanács működésének felülvizsgálása alkalmával nagyszabású csalásnak jöttek nyomára, amelyet a kenyérszékákkal követtek el. A bizottság ugyanis megállapította, hogy azokat a kenyérféregyeket, amelyeket minden egyes kenyérré fágasztottak, mint az illeték lerovását, meghamisították. Az ügybe a város több vezetője is bele van keverve.

Mária királyné köszönetet mond Aradnak.

Az udvari miniszter távirata a város vezetőségéhez.

(Arad, augusztus 6.) Ma az alábbi tartalmu távirat érkezett Aradváros vezetőségéhez. Dr. Angel István polgármester címére írott, a Királyi Ház miniszterétől, aki Ófelsége Maria királyné nevében megköszönte Aradváros részvétnyilvánítását és az új Király iránti hódolatnyilvánítását. A távirat így hangzik:

— **Photoamatőr-pályázatot hirdet a párisi Lumière-cég.** A photolpar az utóbbi években nagy fellendülésnek örvend, aminek nagy mértékben hozzájárult a nem hivatásos fényképezészek számának megnövekedése. Ez utóbbiak buzgalmát erősen serkenteni fogja az alábbi pályázat: A Lumière & Iouglá világhírű párisi cég felkéri az erdélyi és bánáti amatőrfényképezészeket, hogy jól sikerült, kizárólag Lumière-lemezen, vagy filmen készült tájképeket, templomokat, szobrokat, népviseleteket, festői városnegyedeket, stb. ábrázoló felvételeiket az erdélyi főlerakatunknak: H. Bloch-céghez, Arad, beküldeni sziveskedjenek, amely azokat a párisi cégnek továbbítja. A Lumière & Iouglá-cég propaganda- és reklámcéllra használja fel a felvételeket és a párisi zsűri által megfelelőnek nyilvánított felvételekből nagyobb megrendeléseket fog eszközölni, melyeket sokszorosít és a világ minden táján kiállít. A fenti pályázatra, mint már említettük, csak Lumière-lemezen és filmen készült felvételek küldhetők. A Lumière-lemezek és filmek H. Bloch photoházban, Aradon kaphatók, ahol folyó hó 8-ikától kezdve az eredeti gyártmány igazolásával szelvényeket csatolnak. A pályázat 1927. október 15-én jár le.

— **Bulgáriában elfogtak egy bucuresti-i sikkasztót.** Szófiából jelentik: A bolgár rendőrség elfogta Rosenfeld bucuresti-i banktisztviselőt, aki a Banca Taraneascától 12 milliót sikkasztott devizaoperációkkal kapcsolatban, majd megszökött. Rosenfeldet kiadják Romániának.

— **Halálozás.** Özvegy Mladin Jánosné szül. Budai Livia aradi uriaszöny ma, 63 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután öt órakor lesz az alsótemető halottasházából. Az elhunyt uriaszonyt Mladin Jenő és Sabin fiai siratják, halála kivülük a Mladin, Budai, Berta, Trailescu és Balassa családokat döntötte gyászba.

— **Külföldön tanuló diákok ösztöndíja.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter a külföldön tanuló diákok segélyezése ügyében ma újabb rendeletet adott ki, amely szerint mindazok a külföldön tanuló diákok, akik az állam támogatását továbbra is igénybe öhajjták venni, ez iránti kérvényüket legkésőbb augusztus végéig nyújtják be a pénzügyminisztériumba. A kérvényhez hivatalos bizonyítványokat kell mellékelni, amellyel igazolják, hogy melyik ország melyik egyetemén, milyen eredménnyel tanultak azon idő alatt, amíg az állam támogatását élvezték. A kéréseket egy speciális bizottság fogja felülvizsgálni, amely aztán a segélyek kiutalása felélt határoz.

Ha operáció nélkül akar megszabadulni aranyeres panaszaitól, akkor használjon: HAEMORSANT. #480

— **Felülvizsgálják az adókövetéseket Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A főváros tanácsa a tegnapi inflagranti leleplezés miatt elrendelte az összes adókövetések felülvizsgálását. A tanács egyúttal felhívást intézett a polgársághoz, hogy mindennemű szabálytalanságot jelentsenek be.

— **Az uccák locsolása.** A polgármesteri hivatal felszólítja a háztulajdonosokat, hogy tartsák be a városi szabályrendeletet, amely előírja a gyaloglárdák naponta háromszor való locsolását. Azokat a háztulajdonosokat, akik nem tartják be a rendeletet, szigorú pénzbírsággal sújtják.

— **Elfogott katonaszökevények.** Az aradi államrendőrség ma letartóztatta Molnár János kórházi szolgát, akiről kiderült, hogy katonaszökevény és a hadbírság ítélete után megszökött a fogságból. Ugyancsak letartóztatták Havasics Lajos katonaszökevényt is. Mindkettőjüket átadták a katonai hatóságoknak.

Dr. Angel István polgármesternek, Arad. Ófelsége Maria királyné és a Királyi család megbízott azzal, hogy köszönetet mondjak Önnek és Aradváros összes polgárainak I. Ferdinánd király elhalálozása alkalmával küldött részvétnyilatkozatukért és I. Mihály király iránt nyilvánított szeretetük és hódolatukért. Híttai, a Királyi Ház miniszteré.

— **A bolgár király angol hercegnőt vesz feleségül.** Belgrádból jelentik: Boris bolgár király keresztül utazott Jugoszlávián és ezt a sajtó a két állam közötti kiengesztelődés újabb mozzanatának könyveli el. Boris király utazásának célja egyébként London és mindazok a kombinációk, amik Giovanna olasz királyi hercegnővel kötendő házasságról szóltak, tárgytalanok. Ez a házasság Mussolininek volt kedvenc terve és ezáltal akarta kiterjeszteni befolyását a Balkánra. Liapcseff azonban ellenezte ezt a tervet és az ő álláspontjának győzelme egyszersmind Mussolini balkáni politikájának egyik vereségét jelenti. Az angol királyi udvarral a Boris utjáról folytatott tárgyalások befejeződtek és Boris londoni utjának az a célja, hogy egy angol hercegnővel való eljegyzését hivatalosan proklamálják. Liapcseff maga is csakhamar Londonba megy a bolgár kölcsön ügyében és egyszersmind megkísérli leszállítani a Bulgáriára rótt reparációs költségeket.

— **Cluj (kolozsvári) igazgató tragikus halála.** Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Tegnap este 7 órakor a városházán dr. Mihail Tivadar polgármester szobájában tragikus haláleset történt. Popper Lipót, az Energia r.-t. igazgatója, épen egy Clujon (Kolozsváron) felépítendő villamosvasut ügyében tett ajánlatot, amikor hirtelen rosszul lett és néhány perc múlva meghalt. Dr. Buia városi főorvos, akit hamarosan előkerítettek, konstataulta, hogy Popper igazgatót szélütés érte. Azonnal orvosi műszereit küldött, hogy a beteget eret vágjon, azonban mire a műszerekkel megérkeztek, az igazgató: „Jaj Istenem, végem van! kiáltással kiszenvedett. A mindössze 52 éves igazgató halála városszerte mély részvétet keltett.

Gyermekkocsik, javítások legolcsóbban. **Gyermekkocsi-**üzem Bulv. Reg. Ferd. 38. 4136

— **Újabb panamát kutatnak.** Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi miniszter bizottságot nevezett ki az elődje alatt a német jóvátételi számla terhére rendelt egészségügyi anyagok számláinak felülvizsgálására.

— **Kezdődő érlemezésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz úgy az alhasi pangást, mint a renvhe emésztést gyorsan és enyhe módon megszünteti.** A gyakorlati orvostudomány vezetői a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez a szivbajosoknál is szabályozza a gyomor- és bélműködést, aminek következtében az ellenállóképeség fokozódik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Véres harc egy rendőr és egy közhivatali szolgálta között.** Véres botrány történt tegnap éjszaka Arad egyik közhivatalának folyosóján. A hivatal épületében Novac János közrendőr teljesített szolgálatot. Késő éjszaka hazatért a hivatal egyik szolgálja Dan Vasile, aki hangos nótázással, részegen ment végig az épületen és feverté a csöndes házat. A rendőrt csendre intette Dan Vasile, aki emiatt annyira dühös lett, hogy megtámadta a rendőrt. Novac János örvédelemből a nála levő botot használta és vele többször támadójának fejére sújtott. Az ütések olyan erősek voltak, hogy a szolgálta véres, bezuzott koponyával, eszméletlenül terült el a földön. Azonnal telefonáltak a mentőknek, akik a súlyosan sérült embert a kórházba szállították. A botrány ügyében megindult a szigorú rendőri eljárás.

Üzleti könyvek, az új bélyegbotrány szerint kötelező beosztással, kereskedelmi kamata által szerkesztve. Aradon olcsón kapható Kleszer papírkereskedésben. Bul. Reg. Ferdinand 21. 4137

— Görbe-nap az aradi ligetben. Az aradi Minerva kultúregyesület ma, vasárnap rendezi meg a nagyszérien előkészített parkünnepélyt a Városligetben. A rendezőség „Görbe nap”-nak nevezte el ezt a vasárnapot és ezen a Görbe-napon előreláthatólag kellemes emlékeket szednek össze azok, akik részt vesznek az ünnepségeken. Rendkívül érdekes látványosság lesz az automobil- és kerékpáros virágkorzó, amelyen részt vesz az aradi Meteor egyesület baby-csapatja. A legszebben díszített autó és kerékpár oklevelet kap a rendezőségtől. Alkalmunk volt beszélni a rendezőség egyik tagjával, aki elmondotta, hogy százezreket áldozott a Minerva erre a napra. Érdekes és művészi látványosság számba mennek a parkünnepély plakátjai is, amelyek látható a változatos, színes, érdekes műsor. Nagyszerű rendezői képességre vall, hogy az ünnepélyen mindenről gondoskodtak, ami a közönséget szórakoztatja. Kacagató bohózatok, kviók, énekszámok a legtehetségesebb előadókól hallhatók majd a szabad színpadon. Az élő sakk és a többi látványosság, a reggelig tartó táncsal együtt, mind olyan szórakozás, amely nagyon sokáig marad majd a közönség emlékezetében.

Autogénheggesztések jófátással

Gyermekkeozsüzem Bul. Reg. Ford. 38.

— Az Iparosok Temetkezési Csoportja augusztus 15-én lezárja a jelentkezési termelést. Már csak néhány napig vesznek fel megszorítás nélkül tagokat. Három év előtt alakult Aradon az Iparosok Temetkezési Csoportja az iparos és polgári társadalom teljes megelégedésére és hogy ez az intézmény milyen eredményes működést fejt ki, arra legfőbb bizonyíték, hogy a már meglévő és működő csoport mellé egy B) csoportot is kellett létesíteni. Általános óhajnak engedett az igazgatóság akkor, amikor elhatározta a B) csoport felállítását. Az 1924-ben alakult Temetkezési Csoportba az előrelátó vezetőség több tagot szándékosan nem vett fel, mert nem akarta a tagokat még jobban megterhelni. Azonban a tömeges új jelentkezések szükségessé tették, hogy az anyaegyesülethől új fiatal törzs hajtsa ki és ez a törzs a B) csoport, amely ez év márciusában alakult meg és ma már közel kétezer tagot számlál.

Az igazgatóság a megszorítások nélküli szabad felvétel végső terminusát augusztus 15-ben állapította meg. Eddig az időpontig előzetes orvosi vizsgálat és korhatár nélkül bárkit is felvesznek, augusztus 15-ike után azonban már csak orvosi vizsgálat, bizonyos évhatárig és csak iparosokat vesznek fel; tehát a nem-iparos elemek már nem részesülhetnek az intézmény áldásaiban. A B) csoport tagjai is ugyanolyan kedvezményt kapnak, mint a régebben alakult A) csoport, vagyis halál esetén az elhunyt tagok hozzátartozói az első évben 10.000 lejt, ami a második évben már 16.000 lejre emelkedik. Mindenkinek érdeke, hogy belépjen az Iparosok Temetkezési Csoportjába, mert ezzel biztosítja hozzátartozóit halál esetére, mindenkinek meg kell ragadnia az alkalmat, mert ez csak néhány napig tart. Augusztus 15-étől kezdve megszorítják a felvételt, tehát minden lelkiismeretes és családjára gondoló iparos lépjen a tagok közé. Mindenemű felvilágosítással a csoport vezetősége szolgál (Ipartestület) és ugyancsak itt közlik a belépési feltételeket is, amik a terminus lezárásáig rendkívül kedvezők minden jelentkezőre nézve. Folyó évi augusztus hó 9-től, keddtől kezdve a hivatalos helyisége a temetkezési csoportnak a Bratianu (Weitzer) és Consistorului (Batthyány) uccák sarkán levő Iparos Otthon székében van.

— Két rádiót elkoboztak Aradon című cikkünkre vonatkozólag ma a következő levelet kaptuk: Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Nagyb. lapjuknak augusztus 6-iki számában megjelent „Két rádiót elkoboztak Aradon” című cikkükre vonatkozólag a következőket közlöm: Az megfelel a valóságnak, hogy lakásomon rádiókészüléket találtak és azt nem jelentettem be lepecsételéssel végett. Nem felel meg azonban a tényeknek az, hogy én nem kértem volna az engedélyt, mert a szükséges engedély megadása iránti kérvényt teljesen felszerelve, már hetekkel ezelőtt beadtam a

Aranyévjáradék mint háborús kártalanítás.

Idegen vagyonekat konfiskált el a pénzügyminisztérium.

(Az Aradi Közlöny *bucuresti-i tudósítójának távirata.*) Még 1906. augusztus 27-én C. E. A. Sternberg magyar állampolgár és a Nationala Biztosító között megegyezés jött létre olyanformán, hogy 4 millió aranyfrank tőke fejében a Nationala Sternbergnek 400.000 aranyfrank évjáradékot biztosít. A pénzügyminisztérium, tekintve, hogy Sternberg elleneséges alátvaló volt, 49.294—1927. számú rendelkezéssel a román állam javára likvidálta az évjáradékot. A pénzügyminisztérium egyébként július 9-én kelt 177.496. és 177.497. számú

hadosztályparancsnoksághoz. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy én az állam érdekelt veszélyeztető híreket kolportáltam volna és hogy azokról rádió útján szereztem tudomást, mert a gépemet egyáltalában nem használtam s az nem is volt teljesen felszerelve, mert még anélkül battriám sincsen, anélkül pedig semmiféle rádiója a világnak nem funkcionál és én soha államellenes, az állam érdekeit veszélyeztető vagy más híreket nem kolportáltam. Amennyiben pedig ilyen feljelentés érkezett volna ellenem, úgy ez rágalom és misztifikáció és csak a névtelenség homályába rejtőzködő feljelentőnek a szégyene és nem az enyém. Fogadjá főszerkesztő ur nagyrabecsülésem kifejezését és vagyok kiváló tisztelője: dr. Zeiner Gusztáv, ügyvéd.

— Orvosi hír. Dr. Kupfer nőorvos hazatért és ismét rendel. Bul. Carol (Erzsébetkörút) 36. Telefon 512.

— Dr. Weisz József ügyvédi irodáját Gurahontra helyezte át.

— Az Aradi Filharmoniai Egyesület f. é. augusztus hó 14-én, délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Városi Zeneiskolában a következő tárgysorozattal. 1. Elnöki megnyitó és két tag kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére. 2. A választmány jelentése az elmúlt működési évről vonatkozólag. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése és határozathozatal a felmentvény megadására tárgyában. 4. A jövő évi költségvetés megállapítása. 5. Indítványok. Elnökség.

— Jacobi Gyula vizsgázott fogász szabadságáról visszaérkezett és újból rendel Str. Bucur (Eötvös-ucca) 4.

— Felhívás a nyugdíjasokhoz. Az aradi nyugdíjas egyesület elnöksége értesíti az állomáson fizetett nyugdíjasokat, hogy a nyugdíjakat és a hátralékokat augusztus 17-én fizetik ki. Augusztus 17-ig a pénztár pénzhány miatt zárva van, ezt az értesítést a zárt ablakra ki is függesztették. Raileanu vasutügyi államtitkár az Acsev nyugdíjasok ügyében is intézkedett és etrevonatkozó rendelkezését Cristea timisoarai (temesvári) vasutigazgatónak is elküldte. A rendelet megérkezett Aradra is. A nyugdíjasok sérelmét pedig memorandumban terjesztették a belügyminiszter elé. — A vezetőség nevében: Went ügyvezető elnök.

határozattal fenttzer Károly német és Ehrlich Adolf német alátvalók ingatlanait, a 177.498. rendelkezéssel Mayer Nicolaus Iulius Dacia, Romania és Nationala biztosító részvényeit, a 182.161. számú rendelet által az A. U. R. vállalatnak a bécsi K. K. Priv. Österreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe-vel szemben fennálló *bucuresti-i* ingatlanára bekebelezett 700.000 lej jelzálogos adósságát, a 182.164. számú rendelettel Sarah Teresa G. Orel osztrák alátvaló ingatlanait is likvidálta a háborús kártalanítás javára.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja értesíti tagjait, hogy özv. Ungváry Károlyné 431. sz. és Mikolás Istvánné 1523. sz. tagok elhalálozásával a 111-ik szelvényig vált esedékessé a fizetés. Egyben arról is értesítjük tagjainkat, hogy f. évi augusztus hó 9-étől az Iparos Otthon épületébe Str. Bratianu (Weitzer-u.) és Str. Consistorului (Batthyány-u.) sarok tetük át hivatalunkat.

— Kereskedők és Iparosok részére felülbélvezett, előírt üzletkönyvek legolcsóbban Kerpelnél.

— H. Sziklay Gizl táncitanárnő, tánciskoláját kezdők és haladók részére szeptember hó 1-én a Strada Cercetasilor 7., (Szent Pál-uccai) tánctermében megkezdli. Külön gyermek (baba)-kolonok, 4 éves kortól kezdve. Magánórák megbeszélések szerint. Kolonokban tanítva lesznek a legújabb modern táncok: Bananas-Slid, Heerbie-Jeebies, New-Blues, New-Black bottom, Charleston 1927. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás lakásán, Strada Cercetasilor 7.

— „Öfelsége I. Ferdinánd király és a Bánát” címmel az ősz folyamán egy nagyszabású emlékmű fog megjelenni, mely a nagy uralkodóhoz méltó keretben fogja megörökíteni azokat a bensőséges kapcsolatokat, melyek Öfelsége és a Bánát lakossága között az idők folyamán mind szorosabban fűződtek. A díszmű megörökíti az elhunyt uralkodó timisoarai, bánáti és aradi látogatásainak minden mozzanatát írásban és képen, a bánátiak audienctial, apró, jellegzetes epizódokat, melyek mozaikszérien színes képet fogják adni az uralkodónak és az embernek, aki oly nagy szeretettel és jóindulattal viseltetett az ittelő nemzeti kisebbségek iránt is. A munka szerkesztését Grădinaru Emil timisoarai kultúrtaácsnok és Bugél Jenő, az ismert hírlapíró vállalták s az ő személyük biztosítéka annak, hogy a mű méltó kiállításban, gazdag tartalommal fog megjelenni. Mindazok, akik abban a szerencsés kitüntetésben részesültek, hogy a megboldogult nagy uralkodóval személyes nexusa kerültek felkértek, hogy erre vonatkozó adataikat, fényképfelvételeket, rajzokat és salát fényképeket sürgősen küldjék be Grădinaru Emil kultúrtaácsnok címére Timisoara, városháza. A beküldött képek vissza lesznek szolgáltatva.

Kettős premier műsor!

Mit láthat vasárnap az Apollóban

1. Hattyuk szigete. Amikor egy leány szerelmes, 8 felv. Főszerepben: OLGA TSCHHOWA.

2. Egy elegáns csirkefogó regénye. Kalandorfilm 7. felv. Főszerepben: BÉTTY COMPSON. RAYMOND GRIFFITH

3. Öfelsége Ferdinand király temetéséről készült Aradon még be nem mutatott kibővített felvételeit, 2 felvonásban.

Mennyit uralkodtak a liberálisok Romániában.

A liberálisok nyolc évig, nyolc hónapig és tíz napig, az összes többi pártok négy évig és egy hónapig kormányoztak az elhunyt Ferdinánd király alatt.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A néppárt hivatalos lapja, az „Indreptarea” érdekes statisztikát közöl az elhunyt Ferdinánd király uralkodása alatt történt kiemelkedőbb eseményekről. E statisztika szerint:

1914. október 11-én lépett trónra a király. A háborús események következtében 1916. augusztus 14-én Románia hadat üzen Ausztria-Magyarországnak. November 23-án a központi hatalmak elfoglalják Bucurestit és december végén nemzet kormány alakul.

1917. július 24-én volt a marasesti-i offenzíva, ahol Averescu vezénylete alatt álló csapatok győzelmet arattak. Augusztus 19-én hatalmas harcok voltak Marasestnél. Decemberben kötötték meg a fegyverszünetet és 31-én a román csapatok bevonulnak Kisenevbe. 1918. január 27-én lemond a Bratianu-kormány és új kormányalakításra Averescu kap megbízást. Február 27-én már lemond az Averescu-kormány is. Március 5-én Marghiloman új kormányt alakít. Április 9-én történt meg Bessarabia annektálása. Április 24-én aláírják a bucaresti-i békét. Október 24-én Marghiloman kormánya feloszlik és Coanda tábornok ugyan aznap új kormányt alakít. November 18-án Ferdinánd király bevonul a fővárosba. November 28-án csatolják Bukovinát. November 29-én Bratianu újra kormányalakításra kap megbízást. December 1-én volt az albaiuliai népgyűlés, mely után Erdélyt Romániához csatolják.

1919. április havában a román csapatok a Tiszáig vonulnak, augusztus 4-én pedig megmészárlják Budapestet. Szeptember 27-én

Vaitoianu tábornok kap kormányalakításra megbízást. Novemberben már új választások voltak és Vaida Alexandru megalakítja kormányát.

1920. március 13-án a Vaida-kormány lemond és Averescu új kormányt alakít. Október 2-án általános sztrájk volt. 1921. október 25-én született I-ső Mihály király. December 13-án Averescu lemond és 18-án Take Jonescu kormányt alakít, de a parlament nemsokára leszavazza és ennek következtében január 19-én Bratianu kap kormányalakításra megbízást. Márciusban megtartják az új választásokat. Március 15-én Alba-Julian megkoronázták a királyi párt. 1924-ben megjelenik az új alkotmány. 1926. január 4-ikén Károly trónörökös lemond örökösödési jogáról és ezen esemény következtében megalakult régensnácstot fogadja a király. Március 27-én Bratianu-kormánya lemond és Averescu megalakítja az új kormányt. Ez év őszén a király egészsége rosszabbra fordul. 1927. március 7-én Olaszország ratifikálja a Bessarabiára vonatkozó egységet. Junius 4-én Averescu lemond és Stirbey új kormányt alakít, de junius 14-én már újra Bratianu lesz a miniszterelnök. Juliusban történtek meg a választások és július 20-án halt meg Ferdinánd király.

A fenti adatokból megállapítható, hogy Bratianu négyszer, Averescu háromszor, Marghiloman, Coanda, Vaida-Voevod, Take Jonescu egyszer-egyszer voltak kormányon. A liberálisok összesen 8 évig, 8 hónapig és 10 napig, ezzel szemben az összes többi pártok 4 évig és 1 hónapig kormányozták Ferdinánd király uralkodása alatt az országot.

Önvédelemből gyilkolt egy aradi rendőr.

Halálos éjszakai tragédia egy aradi külvárosi utcában. — A garázda embert halálosan megsebesítette a rendőr revolverlövése.

(Arad, augusztus 6.) Megrendítő halálos tragédia történt tegnap a késő éjszakai órákban Aradon a Mutius Scaevola (Hajó)-utcában. Egy rendőr, aki szolgálatot teljesített, saját vallomása szerint önvédelemből, rálőtt egy huszonöt éves fiatalemberre, akit a revolver golyója halálosan megsebesített. A véres éjszakai kalandból, az őrizetbe helyezett közrendőr vallomása alapján, a következőket sikerült megtudnunk:

Éjjel tizenkét óra előtt történt, mielőtt a rendőrszti váltást végrehajtották volna, Buduca János szolgálatában levő közrendőr felé egy kétségbeesetten futó alak közeledett. A rendőr feltartóztatta a szaladó embert, aki rémületesen kezdett kiabálni:

— Ne hagyjon rendőr ur, mert meggyilkolnak!

A menekülő férfi tovább akart rolianni, de a rendőr visszatartotta, mert azt hitte, hogy tolvaj, vagy betörő az illető, aki a segítségkérés trükkjét akarja felhasználni arra, hogy eltűnhesen. Ez a feltevés azonban nem állta meg a helyét, mert néhány pillanat múlva egy másik futó alak közeledett, aki egyenesen megtámadta az előbb érkezettet és hangos szidalmazások között ütlegelni kezdte. A rendőr, mint mondja, előbb szép szóval, majd tetteleg próbálta a bántalmazott embert megvédeni. A támadó erre úgy tett, mintha barátságosan átkarná ölelni a rendőrt, közben így szólt:

— Hagyjon bennünket rendőr ur, elintézzük mi egymás között.

A másik pillanatban már megragadta a rendőr botját, kirántotta kezéből és agyba-főbe verte vele Buduca Jánost. A rendőrnek egyetlen védekezési eszköze a revolvere maradt. Kirántotta revolverét és kétszer a levegőbe lőtt vele. A támadó erre megijedt és elrohant. A rendőr megállásra szólította fel, a támadó azonban nem hederített a felszólításra, mire a rendőr revolverével, anélkül, hogy célzott volna, feléje lőtt. Fájdalmas jaikiáltás hangzott az éjszakában. A szerencsétlen embert eltalálta a golyó és véresen, görcsökből vergődve fehengett az út közepén. Közben megérkezett a posztváltás és a sebesült ember

segtségére siettek. A mentőkért telefonoztak, akik a fiatal embert a kórházba szállították. A kórházban megállapították, hogy a szerencsétlen gyomorkövést kapott, sebeit bekötötték és fájdalomcsillapító injekciót adtak neki.

Irataiból kiderült, hogy Olariu Péternek hívják, huszonöt éves munkás. Olariut ma reggel megoperálták, de sérülése annyira súlyos, hogy megmentése a lehetetlenséggel határos. A vizsgálatot Mandru ügyész és Iancu Traian rendőrigazgató folytatják. A rendőrt őrizetbe vették, aki arra a kérdésre, hogy miképpen lehetséges az, hogy ha utána lőtt a menekülő embernek, hogy az mégis a hasába kapta a sebet, kijelentette, hogy Olariu menekülés közben valószínűleg visszafordult. A tragédia szemtanúját aki a rendőrnél védelmet keresett, még nem hallgatták ki és nevét a rendőrség nem is hozta nyilvánosságra.

Új harc

Aradváros és a rendőrség között.

Kiujtatták az ellentétek a népesedési hivatal körül. — Angel polgármester nyilatkozata.

(Arad, augusztus 6.) Jelentettük, hogy a népesedési hivatal tisztviselőinek hovatarozása miatt hatásköri összeütközés történt a rendőrség és a város között. Az ügyet már a miniszteriumhoz terjesztették fel, hogy az döntse el, a város vagy a rendőrség hatásköre alá tartozik-e ez a hivatal, de közben újabb surlódások történtek. Ma megjelent a népesedési hivatal egyik tisztviselője, Szerte Péter az aradi városházán. A tisztviselő előadta Angel István dr. polgármesternek, hogy őt minden ok nélkül felfüggesztették állásából azon a címen, hogy nem felel meg rendszeren kötelességének. A polgármester kijelentette, hogy a felfüggesztést nem veszi tudomásul. A polgármester ezzel kapcsolatosan különben a következő nyilatkozatot tette a hét elbocsátott tisztviselő ügyében:

— Azokat az elbocsátásokat, amelyeket nem én eszközöltem, nem vagyok hajlandó tudomásul venni. Ezeket a tisztviselőket a vá-

ros tovább fizeti, tekintet nélkül arra, hogy a rendőrség engedi-e őket dolgozni hivatalukban vagy sem. Ezzel szemben azokat a tisztviselőket, akiket a rendőrség nevezett ki az én megkeresésemmel, nem fizetem. Remélhetőleg hamarosan megérkezik a belügyminiszteri döntés, amely véglegesen megállapítja, kinek a hatásköre alá tartozik az aradi népesedési hivatal.

Megsemmisítették

Aradváros aszfaltozási programját.

A legfelsőbb technikai bizottság nem hagyta jóvá a Bitumennel kötött szerződést.

(Arad, aug. 6.) Ismeretes, hogy Aradváros tanácsa annakidején jóváhagyta a városnak a Bitumen aszfaltozási részvénytársasággal kötött szerződését, amely a társaságnak többévre kiadja az aradi aszfaltozási munkálatokat. A szerződést a miniszteriumhoz küldték approbálás végett, amely azután áttette az ügyet a legfelsőbb technikai bizottsághoz. Ma érkezett meg a legfelsőbb technikai bizottság döntése, amely nem hagyja jóvá a város szerződését, miután akkor, amidőn a város kiírta az árlejtést, nem tartotta be a legfelsőbb technikai bizottság által kitűzött irányelveket. A technikai bizottság nem járul hozzá a szerződéshez, amely szerint a Bitumen-társaság évi 2 millió 860.000 leier köteles 18.000 négyzetméter teljesen új aszfaltot csinálni és 107.000 négyzetméter aszfaltot állandóan jókarban tartani. A bizottság utasította a várost, hogy a 18.000 négyzetméter rossz aszfaltot csináltassa meg egységár szerint, a karbantartásra pedig új árlejtést írjon ki.

A város azonban — értesülésünk szerint — nem nyugszik bele a bizottság határozatába. Angel István dr. polgármester memorandumot intézett a miniszteriumhoz, amelyben kérte, hogy terjessze megegyeszer be az aktákat a bizottsághoz, miután az a mód, amelyet a város ajánl, igen előnyös a városra nézve. Kéri a polgármester, hogy akkor, amidőn a legfelsőbb technikai bizottság tárgyalás alá veszi az aszfalt-ügyet, hívják meg az ülésre a várost is. A polgármester kijelentette, hogy ő maga akar részt venni az ülésen és személyesen igyekszik meggyőzni a bizottság tagjait a város eddigi álláspontjának helyességéről.

— Belefutott egy kisgyermek a vizesárokba. Jelentették ma az aradi ügyészségen, hogy Andreicsik János két esztendőes susanai fiúcska tegnap délután játszás közben a házuk előtt lévő vízzel telt árokba esett. Jajveszékeltését senki sem hallotta. Szülei későn este holtan húzták ki a vízből. A gyermek hozzátartozói ellen valószínűleg gondatlanság miatt megindítják az eljárást.

URÁNIÁBAN

vasárnap és hétfőn

hármasműsor!

**CSAK NOVEL
CSZÉPAZÉLET**

Filmjáték 6 felvonásban.

FAUST

I. rész.
II. rész.

Főszerepben:

EMIL JANNINGS

Műsorok 6, 7 és negyed 10-kor kezdődnek. — Mérsékelt helyárak.

Beszűntetik a közmunkákat.

A pénzügyi kormány az állami költségvetés zavarai miatt másfél évre minden közmunkát beszüntet.

(Az *Aradi Közlöny* *bucuresti-i tudósítójának távirata.*) Megbízható helyről szerzett értesülések szerint Bratianu Vintila pénzügyminiszter elhatározta, hogy legalább másfél évig, amíg az állami költségvetésen az előző kormány által ütött réseket kipótolják, a kormány kénytelen lesz minden közmunkálatoktól

tartózkodni. A már megkezdett építkezési és utjavítási munkálatokat is, amennyiben azok folytatását elkerülhetetlen okok nem követelik, beszüntetik. A rekvirálási bonok és a már megállapított hadikártérítési összegek kifizetésére is csak két év múlva kerülhet sor.

Véres bosszu kezdődik a halálraitélt olasz anarchistákért.

Newyorkban három bombamerénylet történt a földalatti vasut ellen. — Férőbbantottak egy filadelfiai templomot. — Amerika munkásai általános sztrájkra készülnek.

(Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása.) Sacco és Vanizetti kivégzési ügye — mint azt már különben mai számunkban is jeleztük — az egész művelt világ érdeklődésének középpontjába került és csaknem minden nemzet munkásai, sőt intellektuelljei a leghevesebb tiltakozást jelentik be a kivégzés ellen, amely kétségtelenül furcsa fényben tünteti fel az amugy sem túlságosan jóhírnévnek örvendő amerikai igazságszolgáltatást. Erdemes már csak ebből a szempontból is nagy vonalakban újra ismertetni a Sacco—Vanizetti-ügyet.

Két évvel ezelőtt Massachusetts állam fővárosának, Bostonnak periferiáján meggyilkoltak és kiraboltak egy gyári pénztárost. Néhány órával azután a gyilkosság színhelyéhez közelfekvő garázsban megjelent a vádlottak egyike, hogy egy autót átvegyen. Erre letartóztatták, majd elfogták társát is és azaz vádolták meg őket, hogy ők követték el a rablógyilkosságot. Ugy Sacconál, mint Vanizettinál tartott házkutatás nem járt eredménnyel, a tanúk nagyjából a vádlottak érdekében vallott, a bíróság azonban mégis kötélyalatti halálra ítélte Saccot és Vanizettit. A tárgyaláson oly élesen domborodtak ki a politikai ellentétek, hogy sokszor elfelejtették a per lényegét. A halálos ítélet ellen világszerte általános volt a felzudulás, úgy, hogy elrendelték a per revízióját, de a felsőbb bíróság ezt az utasítást — jellemzően az amerikai demokratikus igazságszolgáltatásra — egyszerűen nem teljesítette. Sőt végül a végső szó jogán maga Fuller kormányzó sem volt hajlandó elrendelni az ügy újabb tárgyalását. Ezerint Sacco és Vanizetti ügye jelenleg rosszul áll, ha csak a világ minden részéből jövő tiltakozások nem változtatnak helyzetükön. Mai távirati tudósításaink egyébként ebben az ügyben a következők:

Newyorkból kábelezik: Az amerikai munkásság körében mozgalom indult meg, hogy általános sztrájk alakjában fejezzék ki tiltakozásukat Sacco és Vanizetti kivégzése ellen. A hangulat azonban nem egységes és így bizonytalan, hogy az általános sztrájkot meg tudják-e valósítani.

Bostonból táviratozzák: Az itteni hatóságok befejezték előkészületeiket. Sacco és Vanizetti kivégzésére. Massachusetts állam hóhéra parancsot kapott, hogy a kivégzést augusztus 10-ig készítse elő. A fogház és az összes kormányépületek védelmére megerősített őrségeket vezényeltek ki. Az angol munkáspárt tegnap tiltakozó táviratot intézett Coolidge elnökhöz a kivégzés ellen. A nemzetközi tengerészszövetség csatlakozott az amerikai munkásság mozgalomához és elhatározta, hogy kedden sztrájkbalép. Ezáltal a newyorki kikötő forgalma teljesen megbénul.

Newyorkból kábelezik: Ma hajnalban Newyorkban három helyen bombamerényletet követtek el a földalatti vasut ellen. A bombamerényletek oka minden valószínűség szerint Sacco és Vanizetti megkegyelmezésének elutasítása. A robbanás sok utast súlyosan megsebesített. Ugyanebben az időben Filadelfiában is bombamerényletet követtek el a

szent Immanuel-templomban, ahol a robbanásnak szintén sok áldozata volt. A bostoni hatóságok 22.000 plakátot ragasztottak ki 10 különböző nyelven, amelyeken eltiltják a revolvervisélést.

Párisi jelentések szerint a szindikalisták nemzetközi federációjának egy küldöttsége, amelyben valamennyi nemzet 1—1 képviselője vesz részt, ma megjelent az amerikai nagykövet előtt és kegyelmet kért Sacco és Vanizetti számára.

Közgazdaság.

Zürichben 3.21 a lej.

Helyi valutaárak. (Augusztus hó 6.)

Kifizetések: Berlin 38.90, Amsterdam 65.60, Newyork 165.25, London 795, Páris 6.41, Milanó 8.95, Prága 4.85, Budapest 28.50. Zágráb 2.88, Bécs 23.05, Zürich 31.50. — **Áru:** Márka 38, dollár 162, angol font 790, francia frank 6.50, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.85, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31. — **Pénz:** Márka 37, dollár 161, angol font 780, francia frank 6.20, olasz lira 8.70, cseh korona 4.70, pengő 28, dinár 2.75, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás. (Augusztus hó 6.)

Berlin 123.43, Amsterdam 207.93, Newyork 518.87.50, London 2521, Páris 20.33, Milanó 28.23, Prága 15.39, Budapest 90.50, Belgrád 9.13, *Bucuresti* 3.20.50, Varsó 58, Bécs 73.06.

Zürichi tőzsdezárlat. (Augusztus hó 6.)

Berlin 123.44, Amsterdam 207.98, Newyork 518.87.50, London 2521.12.50, Páris 20.32.75, Milanó 28.24, Prága 15.39, Budapest 90.50, Belgrád 9.13, *Bucuresti* 3.21, Varsó 58, Bécs 73.06.50.

Bucurestiben ünnepl tőzsdeszünet volt.

= A pénteki hetipiac árai a következők voltak: burgonya 5—6 lej, hagyma 4 lej, tehénturó 16 lej, juhturó 48 lej, vaj 100—140 lej, zöldbab 14 lej, alma 6—8 lej, körte 12—16 lej, szőlő 25 lej, ringló 8—16 lej, szilva 6 lej kilogrammonként, bab 10 lej, tej 8 lej, tejjel 40 lej literje, tojás 2 lej darabja, zöldség 4 lej csomója, fejeskáposzta 4—8 lej, kalarábé 2 lej fejkenként. A baromfi piac árai: sovány liba 130—200 lej, sovány kacska 110—160 lej, tyúk 110—170 lej, csirke 50—100 lej párja, kövér liba 180—220 lej, kövér kacska 120—180 lej darabja. A gabonapiac árai: buza 720—730 lej, kukorica 630—650 lej, árpa 580—600 lej, zab 520—540 lej métermázsankint. Az állatvásár árai: marha 16—20 lej, borjú 26—31 lej, sertés 29—33 lej kilogrammonként élősúlyban.

= Eladott aradi ingatlanok. Liszkal Gábor és neje eladtak a Rozer-dűllőben egy 404□ öles telket 50 ezer lejért Crisan Péter és nejének. — Petrán Iváné eladta a Str. Doamna Balassa 215/217. számú házat 400 ezer lejért Striegl Józsefnének. — Özv. Garagoi Sándorné odaajándékozta a Str. Dimitrie Ralcu 17. számú házat 100 ezer lej becsértékben Garagoi Máriának. — Az Aradi Ipar- és Népbank eladta a Bulev. Carol 32. számú házat 2.100.000 lejért dr. Kugel Ede és társainak. Csérvénka János és neje eladták a Str. Malul Muresului 7. számú házat 300 ezer lejért Bibikian Minas-nak. — Friedmann Imre és neje eladták a Str. Popa Ioan Russu 3. számú házat 160 ezer lejért Steiner Jakab és nejének. Kerner I. Károly eladta a Str. Trandafirilor 2. számú házat 450 ezer lejért Stoici Emiliának.

ERZSÉBET MOZGÓ.

Ma, vasárnap d. u. 3, 4, 5, 6, 7, 8 és 10-kor és hétfőn d. u. 7 és este 10 órákor utójjára

Csákó és Kalap.

BODA-RÓDA híres szatirikus vígjáték.
Ufa extraszláger. : Főszerepben:
HARRY LIEDTKE és OLGA TSHEKOVA.
Ezt megelőzi: **Ofelsége I. Ferdinand király temetése** és visszajuttatás eleinek utolsó évéből. 2 folvonásban.
Keddtől: A NAGY PARÁDÉ.
Szép idő esetén az esti előadások a kerthelyiségben

Felavatták az aradi Iparosotthont

Arad iparosainak impozáns érdeklődése mellett történt meg az aradi Iparos Otthon felavatása.

(Arad, augusztus 6.) Arad iparosainak áldozatkészsége révén Otthon céljaira megvásárolt Strada Consistorului (Batthyány-uca) és Str. Bratianu (Weitzer J.-uccai) sarok épületek ma este volt ünnepélyes keretben lezajlott felavatása. Aradváros iparostársadalmára impozáns módon megnyitvánuló érdeklődéssel vett részt Arad iparosságának előmenetelét tanúsító Iparos Otthonnak a felavatásán, amelyen egyébként hármass csoportban értékes és nívós műsor is volt. A zenekarral előadott román királyi himnusz után Striegl Józsefné Martini Hilda prologot mondott zajos sikerrel, utána Baranyi Bella és Lenke, Noszky Mária és Engelhardt Ernő hegedű kvartetttel jeleskedtek, majd Moskovitz Izidor, az Otthon elnöke tartalmas avató-beszédet tartott. A társasvacsora keretében Reinhart Gyula, az Otthon elnöke öfelségére mondott gondolatokban gazdag felköszöntőt, utána közvetlen szavakkal Vulcu I. Maxim, választmányi tag a hatóságokat köszöntötte fel és Assael Károly, igazgatósági tag keresetlenül az avatásra ideérkezett vendégeket üdvözölte. Utána pedig komoly beszédben az áldozatkészség erejéről beszélt Bakács Miksa igazgatósági tag. A bensőséges hangulatu társasvacsora után Kohn Jakab, Baranyi Bella és Lenke, Hamauer Istvánné, Töröcsikné-Gadó Lujza, Weichelt Paula és Kobza Imre szerepeltek a műsoron különböző értékes számokkal. A műsört végig hangulatu tánc követte és a megjelentek a késő éjjeli órákig fesztelen együttlétben ünnepelelték az Otthon felavatását.

Haverda Mária örökölt.

Az egykori anyagyilkos szépasszony Budanest mellett éli csendes életét.

(Az *Aradi Közlöny* budapesti tudósítójától.) Haverda Mária, a szabadkai nagyszabású anyagyilkosság egykori hősnője újszólván már teljesen feledésbe merült. A leány, aki 1910-ben vőlegénye Vojtha Antal és barátja, János Aladár segítségével meggyilkolta anyját, hogy megkaparítsa örökségét, büntetésének kitöltése után teljesen eltűnt a nyilvánosság elől és csak most, egy budapesti újságíró érdekes cikke nyomán, merült fel ismét az emlékezetbe és vele együtt felbukkannak az esztendőkkal ezeket történt rémes gyilkosság részletei. A Mai Nap egyik munkatársa felfedezte Nagyterében Haverda Máriát, aki teljesen visszavonultan él saját házában. Hír szerint most Szabadán elhunyt földbíró-törvényszéki titkártól négytízmillió koronát kitevő vagyont örökölt. A szomszédok érdeklődésére azonban Haverda Mária kijelentette, hogy nagybátyja tényleg meghalt, azonban nem hagyott rá semmi örökséget. A községbeliek azt beszélik, hogy Haverda Mária azért tagadja le az örökséget, mert fél, hogy meggyilkolják és kirabolják. A hír azt is mondja, hogy pénzével üzletet akar nyitni és ilymódon próbálja leélni csendes életét.

Ma van a hatalmas méretű, táncos egybekötött, egész reggeli tartó

„Görbe-nap”

a Városligetben.

VENUS Tündérváros mozgóban Aradul-non, ma, vasárnap új „Nevető tücsök” 9 selyvénben, George Sand ismert regénye „A kis fadetta” után. — Főszereplők: Harry Liedtke, Lya Mara, Verebes Ernő.

SPORT

Az országos bajnoki döntő.

Ma, vasárnap ismét Arad felé irányul Románia sportköreinek érdeklődése: délután — sorrendben immár harmadik esetben Aradon — fog eldőlni Románia ezévi bajnoksága a Kinizsi és a Coltea között. Az elmúlt mérkőzéseik eredményeit illetően mindenkép a Kinizsi javára dől a mérkőzés kimenetelének mérlege, azonban a Coltea ha okos beosztással játszik, könnyen megzavarhatja a Kinizsi számításait és ha győzni nem is tud, elkeseredett küzdelem utáni minimális vereségére lehet esetleg számítani. A vélemény azonban az, hogy a Kinizsi épen a Coltea számítható makacs ellenállása és tisztességes eredmény érdekében való mindent elkövetése miatt hatványozottan briliáns formát akar kifutni s a startnál igyekszik már bebiztosítani a győzelmet. Egy bizonyos, hogy épen mindkét fél erős akarása következtében igen szép játék várható

MOZI.

xx Az Erzsébet mozgószínház augusztus 16-tól visszavonhatatlanul vetíti az „Ibolya faló” című gyönyörű slágert. Harry Liedtke, Lil Dagover és Verebes Ernővel, rendes, olcsó helyárak mellett, a kellemes nyári kert-helyiségben.

Szerkesztői üzenetek

Fogadó, Arad. Nincs igaza. A „nővér” és a „fivér” szó nem jelenti az idősebb nő, vagy férfitestvért, hanem csupán a testvérek közötti neml megkülönböztetésre szolgál. Ez a két szó különben a Kazinczy-féle nyelvújítás eredménye és a „fitestvér” és „nőtestvér” szó olyképen való lerövidítéséből származik, hogy a két fentjelzett összetett szóból az újító kihagyta a „test” szót. Hogy magyaros-e a „fivér” és „nővér”, az más lapra tartozik; Ilyképen tehát a család, illetve a testvérek helyes fogalommegjelöléséül a következők: A testvérek közül a nőneműeket a „nővérek”, a hímneműeket a „fivérek” szóval jelöljük. Következésképp helyes az a megjelölés is pl. hogy „ifjabb nővér” vagy ifjabb „fivér”. A magyar nyelv ezenkívül a „nővér” gyűjtőfogalmat kor szerint két részre osztja és az ifjabb nővért „hug” az idősebb nővért pedig „néne” szóval jelöli. Ugyanígy két részre osztja a „fivér” gyűjtőfogalmat is és az ifjabb fivért „öccs”-nek, az idősebb fivért pedig „báty”-nak nevezi. — B. Sándor Arad. Ugy a hajított hátat, mint a viszárgyalást helyre lehet hozni. Az egyiket Zander-kezeléssel, a másikat műtétli beavatkozással. A műtétli beavatkozást azonban esetleg feleslegessé lehet tenni gummiharisnya viselésével. — Dr. G. né Arad. A joghurt azonos a tarhóval és így készül: a tejet továbbforralással besűrtik és ha langyosra lehült, minden féltiter tejhez egy evőkanál yughurtot, vagy ha ez nincs a községben, akkor a mézárósnál kapható szopós bárány,

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP!

vagy gödölye gyomrából származó tejavadékot követlen. Miután a tejet így megfertőzte, takarja le, vagy tegye a tűzhely közelébe, szóval ne engedje gyorsan kihűlni. Ilyen kezelés mellett 2—4 óra alatt beáll az alvadás és kész a joghurt. Hidegen fogyasztják el. Nincs tehát szükség sem külön szeszélesztőre, sem tejsavra.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

**3 nagy szobából álló
I. emeleti uccai helyiség
Arad főterén,
azonnal kiadó.**

Irodának, szalónak, orvosi rendelőnek
műhelynek, üzletnek rendkívül alkalmas.
Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

INGYEN ADUNK

minden vevőnek creton vagy delain maradékokat, aki augusztus hó 8-tól 22-ig tartandó olcsó vásár alatt a

„Record” divatruházban vásárol. Arad, Str. Eminescu 15. (Deák Ferenc-ucca). 4108

Uj daráló malom

liszt finomságára örül mindennemű gabonát 30 lejért métermassánaként. Szíves pártfogást kér:

Kormon Gyula Arad, Str. Mărășești 71. (Kossuth-ucca). 3852

Olcsó malomeladás!

Legjobb buza-termő vidéken nagyközségben, egyedülálló gőzmalom, országot mentén, állomástól félóra távolságra 6 szobás lakóházzal, gazdasági épületekkel, feltűnő olcsó áron, 550.000 lejért eladó. 16632

Kizárólagos megbízott: Haasz Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12.

Str. V. Hotaran (v. Erzsébet-u) 36

3 lakásos nagyon szép ház 72.000 lej évi jövedelemmel 460.000 lejért eladó. Kevés pénzzel átvehető. Kizárólagos megbízott: HAASZ ALBERT Irodája Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz.

Olcsó bérházeladások II

A belváros legjobb helyén szép emeletes ház 6, 3 és 2 szobás parkettás, fürdőszobás lakásokkal, belvárosban szép emeletes, kettős ház, több tűzlehelységgel, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, nagy bérjévedelemmel, a P. Avram Iancu (Szabadság-tér)-től 1 pernyi távolságra emeletes ház gyönyörű 7 szobás elfoglalható lakással a P. A. Iancu (volt Szabadság-tér)-től 8 pernyi távolságra 4 parkettás szobás, fürdőszobás magánház, parkirozott udvarral, 675.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott: Haasz Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16632

Belvárosi uri magánházak

2, 3 és 4 szobás lakásokkal, fürdőszobákkal, gyümölcsös és konyha kertekkel, ezeken kívül több tűzlet-, bér- és gazdálkodásra alkalmas házak jutányos áron eladó. Továbbá 1, 2, 3 és 5 szobás lakások, 2 szoba irodának vagy orvosi rendelőknek kiadók.

Boros ügynökségnél Strada Consistoriului (v. Batthyány-ucca) 9. sz.

Központhoz közel fekvő 3—4 szobás modern lakás kettő kerestetik.

Medgyesi Bank aradi fiókjá Str. Horla (Széchenyi-ucca) 1. szám. 3935

Szobrászműhelyünk

vezetésére elsőrendű fa szobrász művezetőt

keresünk. Olyanok, kik a tanoncoktatásban gyakorlati bírnak, előnyben részesülnek. Ajánlatok

SZÉKELY és RÉTI ERDÉLY-RÉSZI BUTORGYAR R.-T.-HOZ TÁRGY-MURES Intézendők. 4082

Keresünk megvételre

egy 80—100 HP.

nyersolajmotort

használt de üzemképes állapotban

Gazdasági keményítőgyár

LOVRIN.

A belváros központjában

3 lakásos uriház, elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással, sürgősen és olcsón eladó. — Megbízott: 15295

Györfly „Mures” Irodája Arad

Str. R. Sirianu (Aulich L-uccában)

3 lakásból álló jó karban levő ház 280.000 lejért sürgősen eladó. Piața A. Iancu (Szabadság-tér) közelében sarokház, 1 üzlet és 4 lakással eladó. Több kisebb és nagyobb bér- és magánházak eladók. Megbízott: MAIER, Str. Nicu Filipescu 13. (Florin-u)

G. 19158/9—1926.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

Pe baza deciziei Judecătoria Mixtă Arad No. de mai sus I. 3000 kgr. slanina sarată, 300 kgr. sunca afumată, 1 oglinda, 2 sifonere, 2 noptiere, si alte obiecte iar la II. 1 pult mare de servit, 1 cassa pt. bani și alte obiecte prețuite în suma de lei 228.000 cuprins în favoarea lui Andrei Streza reprezentate prim dr. Teodor Dragan adv. din Rovine pentru suma de lei 150.715 capital interese 12%, dela 10 februarie 1927 precum și spesele stabilită până în present se vor vinde la licitație publică în Arad Piața Luptei No. 19. în ziua de 8 August 1927 la ora 3 iar la II. în Str. Meșianu, No 8 la ora 5 conf. art. de lege LX §-ului 107 și 108 din anul 1881 al legii exec. Arad la 21 Iulie 1927. 4067

Seif-portărel.

«««« Viceben »»»»
„A ROKA” vezet.

Ki akar érettségizni?
Középiskolai össze-
vont magánvizsgá-
tokra és érettségire, teljes
anyagi felelősség mellett előkészít
Galgóczy Magántanfolyam
Budapest, VIII., Maria Terézia-tér három

Eladó szobák Ghiorocan.

2 hold, kolnával, teljes felszereléssel, 80 hl. hordóval, idej. terméssel, 150.000 lej, 2 hold kolnával, teljes felszereléssel, idej. terméssel 260.000 lej. 2 hold kolna nélkül, idej. terméssel 120.000 lej. Megbízott MAIER Arad, Str. Nicu Filipescu No. 13. (Florin-ucca). 4113

4 szobás

elő- fürdő- és cselédszobás földszinti modern lakás, lélepcső nélkül nov. 1-re kiadó. Megbízott:

Györfly Mures Irodája Str. Unirei 13.

Régi bevezetett
textil üzlethez társ kerestetik.
Olm az Aradi Közlöny kiadójában.
4117

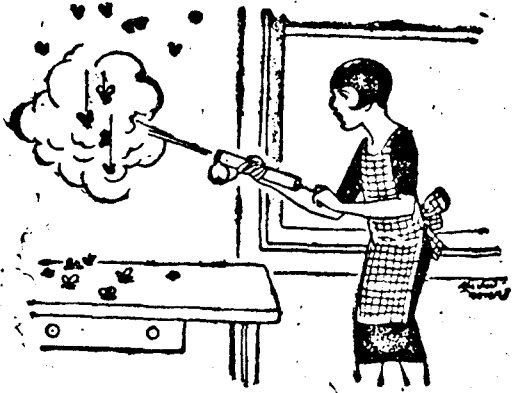
Ebéd öltöztető,

jégszekrény, szekrények, asztal eladó
Strada Mocioni (Orozy-u.) 18. sz. I. em.
Megtéríthető d. o. 8-tól 11-ig. 4130

Magánház

magas földszintes négyszobás,
gyümölcsös kerttel több részlet
mellett eladó. Gyermekkorház
portásánál. 4136

Szőnyegek, függönyök, sezlontakarók, ágy- és asztalterítők, matracgradli, buterkeime nagy választékban „MERCANTIL” divatruházban (ezelőtt Pick Ernő és Társa) Arad, Bul. Regina Maria No. 18.

FLIT, mint LÉGYPUZTÍTÓ. Ime a kényelem megoldása.

Legyen az palota, vagy csak egyszerű lakóház, a FLIT úgy az egyik, mint a másik lakásba elviszi a kényelem biztosításának ezen szenzációs eszközét s Ön bármely pillanatban megszabadulhat a legyek veszélyes csipéseitől.

Tökéletes folyékony rovarirtószer!

A FLIT a hírneves entomológusok és vegyészek fáradságtalan kutatásainak páratlan eredménye. Mint a legkitűnőbb tudományos vegyszer pár perc alatt elpusztítja a legkérlelőbb, legveszélyesebb rovarokat

ugymint legyet, szunyogot, poloskát, svábbogarat, hangyát és bolhát valamint ezek lárváit és petéit. A szaga kellemes, alkalmazása pedig a legegyszerűbb, hála a FLIT pompás szórókészülékének. Nem hágy föl

Kapható az összes drogériákban, gyógyszertárakban, festéküzletekben, gyarmatáru kereskedésekben és minden nagyobb vaskereskedésben.

Kizárólagos vezérképviselő:

DROGHERIE STANDARD, BUCURESTI, 2. Strada Zorilor.

FLIT

ELPUSZTIT: legyet, szunyogot, poloskát, molyt hangyát, bolhát és minden rovar.

Sárga tubus, fekete sávossal áthuzattal.

8186

2 órai testgyakorlat

vagy 10 percnyi pont-hengerezés

Mindnyájan tudjuk, hogy ilyen mindennapi testgyakorlatok szükségesek arra, hogy egészségesek, frissek és nyulánk maradjunk. Az egészséges, erős test képezi a vidám, tetterős élet alapját. Olyan ember, kinek ismét elernyedtek és felesleges hajjal vannak borítva, csak féltékeny: soha sem jut az élet teljes élvezéséhez. De kinek van ma ideje naponta 2 óra hosszat sportot vagy testgyakorlatot tenni? Senkinek! De 10 perccel reggel vagy este a legelőgáltabb is szakíthat magának testü egészségének fenntartására. S ez a 10 percnyi nyh masszázs a természetesen működő „Punkt-Roller” (Pont-hengerezővel) teljesen kácpótol 2 órai sportolást vagy testgyakorlatot.

Dr. med. Wietter, szakorvos, aki a „Punkt-Roller” (Pont-hengerező) hatását több betegen kipróbálta, azt írja: A „Punkt-Roller” (Pont-hengerező) számos kacsuk szívó csészécskéivel felületkíti a reayhódó vérkeringést újabb és nagyobb munkára. A lerakódott zsír felszívódik. A betegek elvesztik aránylag rövid idő alatt nem kívánt zsírlakatakat. Tehát kellemetlen, sőt veszélyes komplikációkat akadályoz meg: szívléghajásodást, átlatános szívelgyengülést stb. Oly betegeknek, akik kényelemből, személeteségből, alkalm hiányából vagy más okból gimnasztikai gyakorlatokat vagy sportot nem tuzhetnek, a „Punkt-Roller” (Pont-hengerező) annál inkább ajánlható, mert 10 percnyi masszázs ezen apparátussal 2 órai sportolást tökéletesen pótol. Ezáltal az elfoglalt ember időt takarít meg és mégis megadja testének azt, amit az joggal követelhet. Mena sana in corpore sano. **Dr. med. W.**

A „Punkt-Roller” (Pont-hengerező) felületkíti a ferdít vérkeringést és az olyan nagyon fontos anyagcsere-t. Minden testrészekben felszívódik a vér és kimosas a testből a betegségek csírái, váladékait és zsírt, amely a renyhe vérkeringés már nem ragadhat magával, a vesén és bélen keresztül. S ezt mind csak napi 10 percnyi masszással a „Punkt-Roller” (Pont-hengerezővel). Ezt a 10 perccel bizonyára nélkülözhetetlen, az ezáltal testének új életet és energiát kölcsönözhet és az egyszerű kiadás nem képezhet Önnek akadályt az életre növekedése ellenében.

Szeresse be azonnal az apparátust és figyel-

jen a „Punkt-Roller” (Pont-hengerező) szóra és a védjegyre: „Punkt auf der Stirn” (Pont a homlokon), mert hamisítványokat is árulnak Szabadalmazza a legíőbb államban. A „Punkt-Roller” (Pont-hengerező) ára Romániában 825.- lei és 1000.- lei (arósi-bb határu). A „Punkt-Roller” (Pont-hengerező) minden szakmába vágó üzletben kapható. Lorakai Románia részére;

Krafft & Herberth, Brasov-Brasov

Továbbá: **Ciuj-Kolozsvári** Royal drogéria, Róza M.: Industria Medico-Technica S. A.; Schuster Emil sportkereskedés; **Arad:** Vojtek & Weisz drogéria; **Medias-Medgyesi** Dr. Oberth József, Korona-gyógyzert; **Pesczka** Frigyes, Anner Mr. Frigyes, drogéria; **Sibiu-Nagyseben:** Blumentann A. kőszerezés gummiárak; **Sighisoara-Szegesvári** Saultaria sebészeti műszerek gyártása; **Honung** Gyula, drogéria; **Radlér** I. és G. parfüméria; **Roghini-assoac-Százrégen:** Dienesch Erik, drogéria; **Timisoara-Temesvári:** „Gsa” Krayer részvénytársaság; „Corso” parfüméria; **Lang** Valy, Hittelbank-palota; **Cernauti-Csernovitz** Schmidt & Pontin, drogéria; **Glasner & Sacher,** drogéria; **Alba-Iulia-Gyulafehérvár:** Oegert Károly, drogéria; **Radautzi-Bukovina:** Neunteufel E. Károly, drogéria; **Oradea-Mare-Nagyvárad:** Farkas István, drogéria; **Nagy Sándor,** parfüméria; **Timisoara-Temesvár:** Dobos Sámuel, részvénytársaság; **Kecskeméty Sándor:** **Lugoj-Lugos:** „Ocutarium”; **Bessarábia:** **Chisinau:** Drogéria Grinfeld, Passage; **Regát:** **Bucuresti:** Carol Bünker, sebészeti műszerek; **Calea Victorial;** G. Penchas, sebészeti műszerek; **Calea Victorial;** Drogéria Ioan Arsenescu, Calea Victorial; **Marid:** Pharmacia H. Perlmutter; **Braila:** Drogéria G. Theodorascu; **Bazau:** Drogéria Vincențiu Livozky; **Placsti:** Drogéria Stefan Cotaeau; **Fogarasi:** Bukhardt Hanik. 8484 **Fabrik orthopédischer Apparate** L. M. Hagibki, G. m. b. H. Berlin-Pankow, Hiddenseestrasse 10. Kérjen orvosi szakismertetőket!

Lelépés nélkül kiadó egy 1 szobás konyhás, két 2 szobás konyhás mellékhelyiségekkel álló lakások. Utóbbiak egyik szobája üzletnek is átalakítható. **Calea Rapnei 40. (Radnai-ut) 4104**

Rövid zongora tanulásra alkalmas 12 ezer lej készpénzért **eladó.** **Calea Radnei (Radnai-ut) 40. sz.**

A KERESKEDELMi és IPARKAMARA által szerkesztett és a Kiskereskedők és Iparosok részére az új bélyegtörvény szerint kötelező **FŐNAPLÓ és LETTÁR** a szükséges utmutatásokkal együtt. —: Kapható: **Max. Molnár & Co. Arad,** üzlet könyvek, engros, a főpostával szemben. (Sareküzet.) **Ismételadóknek engedmény!** Vidéki rendelések postafordultával intézettek el.

Lipcsei mintavásár.

A világ legnagyobb mintavására Európa legelőnyösebb bevásárlási forrása 10,000 kiállító 21 országból, 155,000 vásárló 44 országból, 1600 árucsoport az összes szakmákból, gombostűtől a teherautóig.

1927. évi őszivásár augusztus hó 28-tól szeptember hó 3-ig.

Utazási kedvezményekre, továbbá díjmentes német vizum megszerzésére és a lipcsei szállásra vonatkozó közlekedési felvilágosítást ad a lipcsei mintavásár üzemeltetési bizottsága.

ANGERBAUER JENO úr Timisoara (Temesvár) I., Strada General Popescu No. 3. és a lipcsei mintavásár rendezősége Lipcse

Legszébb kivitelű bel- és külföldi cserépkályhák és takaréktűzhelyek. —: Mindennemű kályhás munkálatok u. m. átrakások, javítások, falburkolatok elvállaltatnak. **Stein Mórné** Szives pártfogást kér

TELEFON: 111. **Uj és használt** TELEFON: 111. **IRÓGÉPEK** prima amerikai márkák: „Underwood”, „Royal”, „Remington” stb. olcsók és jók **eladása** kedvező részletfizetéssel is. **Javitása, karbantartása és ujjaalakítása** románia legnagyobb és legmodernebbül berendezett javítóműhelye! **Kölesönzése havi díj ellenében!** **SZEGFÜ-nél ARAD,** a főpostával szemben Str. Brațianu II.

12%-ot jövedelmező sarokház a város egyik legforgalmasabb helyén kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.** **Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban**

Balogh Dávid agyagáru- és kályhagyára **Arad.** Saját készítésű cserépkályhák, kandallók és takaréktűzhelyek, állandóan raktáron minden kivitelben. Javitások és átalakítási munkák jutányos áron szakmunkásokkal végeztenek. —: Műhely, telep- és mintarektár: **Arad, Str. Cuza Voda (Tököly-Imre-u.) No. 50.** 3817

„PUCHER” cserépkályha és takaréktűzhely raktára **Arad, Piata Avram Ianou (Szabadság-tér) 3.**

A raktáron levő összes nyáriruha és blúz újdonságokat a mai naptól kezdve, saját áron alul is kiárusítom.

Iuliu PLESZ Gyula Arad,

női- és gyermekfelsőit központú nagy áruháza, Strada Colonei Pirisi 6. sz. a színház hátsó bejáratával szemben

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kiadott szavak alá húzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszleveggyel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, felhívások levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen legjobb az **EGGER-PETROL**. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. 3 91

KEREM SZEPEN. „Egy órát, egyet ajánlkozhat nekem: s időzőlni fogok!” 4100

ALKALMAZÁS.

KIFUTÓLEANY azonnalra felvételt Salgónánál Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-u.) 12. I. em. jobb. 1000

SÜRGÖSEN keresek 6 éves leánykám részére német nevelőnőt (kisasszonyt). Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4045

DIPLOMIERTE

REICHSDEUTSCHE Lehrkraft

mit besten langjährigen Zeugnissen sucht Posten als Erzieherin. Angebote unter „Pädagogin“ an die Administration des Aradi Közlöny 4111

FOGTECHNIKUS tanulónak fiatal leány felvételt. Dr. Spielberger Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 16. 10429

KIND ERGÄRTNERIN Jüdin den Deutsch Rumänischen Sprach mächtig such Posten per sofort. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 4091

KONYVELŐT és irodistaót keres kisebb vállalat. Ajánlatok nyelvismeret megjelölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „iroda” jelige alatt intézendők. 4109

MINDENES bejáró főzőnő ajánlkozir, Bui. Reg. Ferd. 10., házmesternél. 4124

KIFUTÓÚT felvétel „Perfect” Vésnöki Műintézet, Arad, Str. Eminescu 15 15295

SOLIDES deutsches Fräulein wird zu 2 Kindern gesucht. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 4189

LAKÁS.

KERESK 1 szoba, konyha, fürdőszobás lakást, lehetőleg a belvárosban. Ajánlatot „Azonnalra” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4094

KÉT-HÁROM szobás lakást októberre lehetőleg a belvárosban keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4098

BUTOROZOTT szoba belvárosban uriembernek kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4101

STR. CUZA VODA (Thököly I.-u.) 89. sz. alatt 2 szobás lakás kiadó. Érdeklődni ugyanott. 4118

SZEPTEMBER 1-re keresek a belvárosban 2-3 szobás lakást fürdőszoba és konyhával, butorozva vagy üresen. Ajánlatot Rudolf Mosse hirdetőbe Arad kér. 10429

EGY különbejáratu uccai butorozott szoba kiadó. Str. Ciologariu 4. 4124

A legjobb órák, ékszerek olcsó árakon:

CSÁKY

ősnél Arad, Bulv. Reg. Ferdinand, a lutheránus templommal szemben. Saját műhely!

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ERÉDLŐK, háló, szalonok, könyvszekrények, íróasztalok, székek, divánok, iratszékény, szőnyegek, női burdák, fotelok, virágállvány, asztalok, székek, antik szalon, antik szekrény, előszobafal, függönyök, storeok, fahordó kocsi, festmények, vitrintárgyak, porcellánok, stb. eladók: Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. e. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Photo amatőr felvételekre Lumière & Iouglu, Paris

pályázatot hirdet.

Felvilágosításokat ad a párisi cég főlorakata

H. BLOCH photoház Arad.

Böröndöket, ridikülöket

legolcsóbbat és legolcsóbbat

KRAMAROVICS

böröndösnél vásárolhat:

Plata Avram Jancu 3.

Javitásokat elvállal. 8947

Házasság

csak akkor boldog, ha butorait „ARTÁ” Butoriparnál szerzi be Arad, Str. Eminescu (Deák F.u) 20-22.

Elköltözés miatt lakásberendezés eladó:

ebédlő, uri, háló- és leányszoba, régi és új butorok, valódi perzsaszőnyegek, festmények, műtárgyak stb.

Lengyel. P. A. Iancu 22 (Színházépület) III. 19.

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban

VARGA & ROSENFELD

villamossági vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett, Csillár raktár! Telefon 808.

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett

Pollak Sándor gőztéglagyárban Aradon, textilgyár mellett. 1028

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban, valógyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

AJTÓK, használtak, legjobb állapotban eladók. Arad, Strada Grănicerilor (Török Ignác-ucca) 5. sz. 4110

AZ ARADI izraelita neolog templomban eladó egy I. rendű férfi és női sarok ülés. Érdeklődni Str. Greceanu (Perényi-ucca) 5., fdsz. jobbra 3-5-ig. 4138

COMPLETT pékperendezés eladó. Calea Bihorului 32. (Váradi-ut). 4121

INGATLAN.

STR. DOAMNA BALASSA 103. számú magánház jutányos áron eladó. 4112

ELADÓ HAZ olcsón nagy telekkel, pékműhellyel, istállóval stb. alkalmas gyár v. faterlepnék. Calea Bihorului 32. (Váradi-ut.) 4128

SÜRGÖSEN eladó Aradtól 14 kmnyire, 83 hold szántóföld 11.000 lejért. Calea Bihorului 32. (Váradi-ut). 4122

OKTATÁS.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabásati tanfolyam, az esti órákban is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

Pótvizsgákra

franciából nagyon olcsón biztos sikerrel előkészíték 8941

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISEG Str. Miron Costin 9. szám alatt kiadó. Veres Imre. 4137

JOL BEVEZETETT fűszerüzlet italmérésel és trafikkal, átadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4119

KERESK betáblázásra 600.000 lejt bérházra, 5 hold jókarban levő szőlő és egy cséplőgép áll tedezetül. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4090

VILAGOS műhely kiadó. Str. Ghiba Birta No 38. 4099

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT egy fiatal foxterrier kutyá (fekete foltokkal) a Cfr. fűtőház közelében. Mestállo magas jutalomban részestül. Scheer János, Cfr. fűtőháza. 4106

Sertéskanok

legelsőrendű fajmangolica Mezőhegyesről importált, többszörösen ki-tüntetett, köztenyésztésre ajánl: Hámory-gazdaság Arad, Str. Eminescu No. 5. 2927

A Dózsa kenyérgyár tűzifatelepén

mindennemű basáb és dorongfa, fűrészelve, hazaszállítva kapható Calea Radnei 42. Telefon 122. Telefon 122.

I. rendű mangolica faj tenyészkánok, köztenyésztésre kiválóan alkalmas, eladók. 1019

Holländer Testvérek Cermiu.

Nincs oly ügy, vagy megbizás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. -: Dácia szállóval szemben. -: Telefon 86.